

Debesuota, šaltiau.
Saulė teka 6:59, leidžiasi 5:12

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

1st Free and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Vasario-February 7 d., 1972 m.

Kaina 15c

31

HANOJUS SIEKIA PILNO KARO LAIMĖJIMO

LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Nuo 1971 gruodžio 28 iki 1972 sausio 2 Königswinterje vyko Vokietijos lietuvių jaunimo saskrydis. Pagrindinis tikslas buvo išsiaiškinti, kokios bus II-me Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese dalyvavimo sąlygos, kokie turėtų būti delegatai ir kaip jie turėtų pasiruošti kongresui. Gruodžio 29 priešpieť vyko pranešimai apie I-ąjį PLJ Kongresą. Referavo kun. J. Damijonaitis, kurį papildė stud. A. Šmitas.

Vakare buvo pranešimai apie II PLJK, kuris įvyks nuo 1972 birželio 30 iki liepos 15 ir susidės iš 3-jų dalių: a) pats kongresas (Čikagoje), b) studijų dienos ir c) stovykla (Toronto skautų stovyklavietėje Romuovoj). Kongreso metu Čikagoje bus Tautinių šokių šventė. Uždarymas įvyks Toronte. Išsiaiškinus terminus ir, kiek jau žinoma, vietas, diskutuos kongreso ir stovyklos programos. Taip pat bandyta surasti tinkamų referentų. Vienintelis rimtas sumanymas buvo siūlyti ir referentus Vasario 16 gimnazijos mokytoją V. Bartusevičių, M. A. Be jo nieko kito nebuvo rasta tarp Vokietijos lietuvių jauniosios kartos pajėgesnių inteligentų.

Gruodžio 30 visi suvažiavimo dalyviai palydėjo į amžino poilsio vietą Bonoje prof. dr. Zėnoną Ivinskį. Vakare buvo diskutuojama studijų dienų programa. Kiekvienas dalyvis turėjo išsirašyti bent du punktus, kuriuos jis norėtų arčiau panašinti, jei būtų išrinktas delegatu į II PLJK.

Gruodžio 31 priešpieť įvyko VLB Jaunimo sekcijos susirinkimas. Išrinkta nauja JS valdyba, kuri tą pačią dieną po pietų pasiskirstė pareigoms: pirmininkė dr. B. Paltarokaite iš Mainzo, vicepirmininkas P. Verselis iš Bonnos, išdėstas A. Šmitas taip pat iš Bonnos, sekretorė Kr. Sutkaitytė iš Ochendungo ir reikalų vedėjas kun. V. Damijonaitis iš Buchschlago. Naujoji kontrolės komisija: V. Bartusevičius ir M. Šušelis, abu iš Romuvos.

Toliau JS susirinkime buvo nustatyti reikalavimai kandidatams į delegatus II PLJK. Jie turi būti tarp 18 ir 30 metų amžiaus Vokietijos LB nariai, mokėti lietuviškai bent susikalbėti ir būti daugiau ar mažiau pasišėmę Vokietijos lietuviškojo jaunimo veikloje. Vokietijai skirtas 19 kandidatų JS rekomenduos VLB Valdybai. Ji tars galutinį žodį, bet gali būti, kad kandidatus dar patvirtins ir VLB Taryba. Tikimasi, jog delegatams bus apmokėtos kelionės išlaidos.

Naujuosius Metus suvažiavęsį sutiko pasidalyti į dvi dalis: viena dalis liko Königswinter, o kita išvyko į Beethoveno salę Bonoje. Jiems grįžus, visi kartu linksminosi Königswinteri iki paryčių.

Sausio 1 priešpieť šv. mišias koncelebravo kunigai Br. Liubinas ir V. Damijonaitis. Popiet buvo peržiūrėta anketa, kurią turės užpildyti kandidatai, norį tapti delegatais į II PLJK.

Vakare buvo svarstyta, kaip Vokietijos jaunimo delegatai turėtų pasiruošti kelionei į JAV. Numatyta, kad per Atvelykio savaitgalį netoli Fuldos įvyks jaunimo vadovų kursai. Į juos bus kviečiami tik delegatai. Be to, "Jaunimo žodžio" redakcija išleis specialų kongresinį žurnalą numerį, skirtą pirmoje eilėje platinti JAV-bėse. Taip pat netrukus pasirodys ir reguliarus "Jaun. žodžio" numeris. Beveik

IŠ VISO PASAULIO

SPRINGFIELDAS, Ill. — Sen. George McGovern (D., S. D.) savo kalboje Ilinojaus farmarių unijos susirinkime pareiškė, kad prezidentas Nixonas ir trys paties McGoverno bičiuliai demokratų kandidatai sen. Muskie, Humphrey ir Jackson, dėl jų laikysenos Vietnamo karo klausimu turėtų būti diskvalifikuoti.

Jei jis pats būtų išrinktas prezidentu ir jei nebaigtų karo ir nesugrąžintų namo visų Amerikos karių, tai jis rezignuotų, pasisakė senatorius McGovern farmariams.

WASHINGTONAS. — Jungtinės Valstybės ir Graikijos militarinis režimas susitarė iš principo dėl Atėnų jūrų uosto Piraeus perdavimo JAV šeštojo laivyno karo laivų būveinė.

Septintojo laivyno naikintuvai jau "apgyvendinti" Japonijoje ir administracija tiria galimybes įsteigti panašius uostus Britanijoje arba Olandijoje. JAV-bių karo laivams, operuojantiems Atlanto vandenyne.

MASKVA. — Pasibaigus Egipto prezidento Onwar Sadat trumpam vizitui paskelbtas neaiškus komunikatas, kuriame sakoma, kad Sovietų Sąjunga yra pasirodusi teikti daugiau karinės paramos, tačiau pirmoje eilėje nori, kad būtų išspręsta krizė Viduriniuose Rytuose.

Vakarų diplomatų turimomis žiniomis, Kremlius aiškiai nepatenkintas dėl Sadato negeistinio vizito. Sovietų lyderiai nepatenkinti Sadato vizitu, kadangi mato jo norą karinius sentimentus taip pakreipti, kad atrodytų, jog SSSR skatina Egiptą.

Bendrai šio komunikato tonas žymiai švelnesnis už panašius komunikatus, išleistą pernai po Sadato vizito Maskvoje, kur aiškiai buvo pažadėta Egiptui duoti daugiau ginklų.

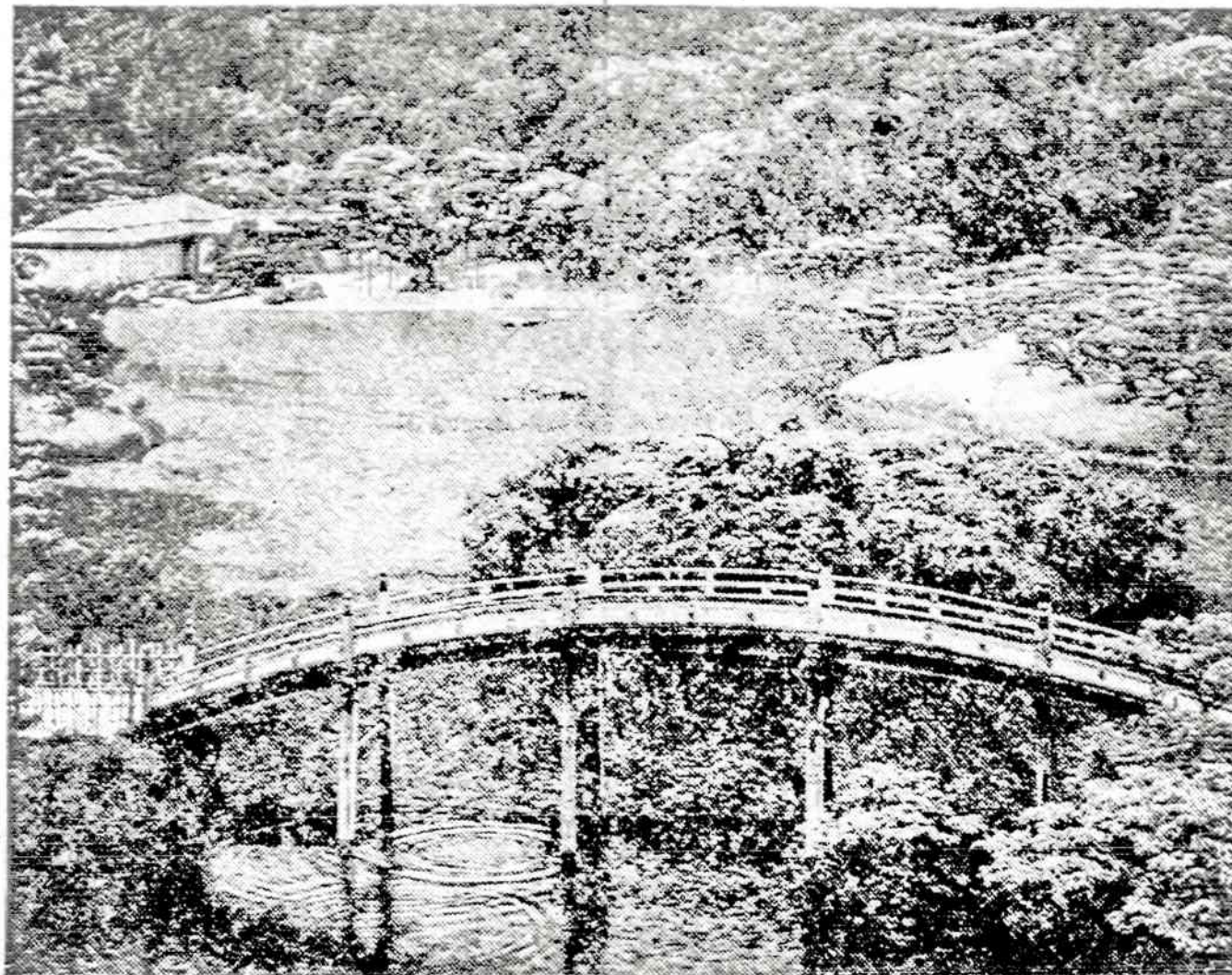
WASHINGTONAS. — Senatą paskyrė daugiau kaip 3 milijonus dolerių kitų šalių paramai (foreign aid), pridėdamas \$75 milijonus Bangla Desh pagėgėliams šelpti. Už paskyrimą balsavo 45 senatoriai prieš 23.

Amerikos skautų 62 metų sukaktis

WASHINGTONAS. — Šį mėnesį Amerikos skautų organizacija švenčia 62 metų sukaktį, kuri ateina vasario 8 d. Sąjungoje yra 4.5 milijonai narių.

Ketvirtadienį New Yorke viceprezidentas Agnew dalyvavo vietinių skautų susirinkime ir pasakė kalbą, kurioje gyrė skautų neuitą kelią ir darbus, ypač prižiūrint Amerikos aplinką, jos grožį. Netrukus skautų delegacija lankysis Baltuose Rūmuose pas prezidentą Nixoną.

visos jaunimo organizacijos yra pažadėjusios po straipsnį. Tikimasi, kad ateityje "J. ž." leidimas pagyvens.

Feodalinį laikų Japonijoje (1603—1867) turtingi žemvaldžiai tarp savęs lenktyniavo, kas pastatys gražesnę parką, kas įrengs didesnę sodą. Vienas didžiausių ir gražiausių iki šių dienų yra Ritsurin parkas Takamatsu mieste. Parkas turi 186 akurus žemes, kurioje yra šeši tvenkiniai ir 13 kalvų. Paveiksle matomas garsus Naujojo Mėnulio tiltas.

Naujas filosofijos mokslų daktaras

Literatūros kritikas Vytautas Galinis praėj. metų gruodžio 27 d. Vilniuje apgynė filologijos mokslų daktaro disertaciją. Joje jis išnagrinėjo naujas kryptis 1917—1932 m. lietuvių literatūroje. Daktarinės disertacijos 1971 m. apgynė 30 mokslininkų. (E)

CHICAGO. — Airių respublikos pašto ir telegrafo ministeris Gerald Collins praleido 20 minučių vizituodamas Chicagos miesto merą Richard Daley, paformuodamas jį kas dabar vyksta Airijoje.

Collins pareiškė, kad Airių respublika remia savo dabartinio ministerio pirmininko Jack Lynch, reikalaujama paleisti visus nelaisvėn paimtus šiaurės Airijos kalinius ir atšaukti iš Airijos visus britų kareivius.

KEY BISCAYNE, Fla. — Prezidentas Nixonas čia atvyko praleisti savaitgalį studijuodamas pasirošimus kelionei ir raudonąją Kiniją. Prezidentas turi perskaityti 500 puslapių raštų, kuriuos paruošė jo patarėjas Henry Kissingeris.

I jos namus įsilaužęs plėšikas, apie 30 metų amžiaus neagra, užpuolė miegojusią Yayne 15-metę dukterį Terry Ann. Išgirdęs dukters riksmą, tėvas ir posūnis Samuel Bell įbėgo jos gelbėti, bet plėšikas, peiliu nudrėgęs Payne ir sužeidęs Bell, pabėgo.

WASHINGTONAS. — Jungt. Valstybės sutiko parduoti Izraeliui apie 45 F-4 Phantom sprausminius karo lėktuvus ir 80 Skyhawk lėktuvų. Anksčiau Washingtono buvo kalbama apie pardavimą tik 18 Phantom ir 40 Skyhawk lėktuvų.

Kauno muzikinis teatras (buv. Valst. Teatro patalpose) sezoną buvo pradėjęs lenko T. Dobžanskio muzikiniu veikalu "Karaliaus ložė". Antroji premjera įvyko gruodžio 25 d., per Kalėdas — tą dieną pastatyta, A. Ragauskaitė režisuojant, amerikiečio Hermano muzikinę pjesę (muziklas) "Hello Dolly".

Pagrindiniuose vaidmenyse: V. Blažys, S. Repėkaitė, S. Viržonytė ir kt. (E)

Išniekinta Mykolo bažnyčia Vilniuje

Pastoriaus Richard Wurmbrandto, buvusio komunistų kalinio, leidžiamas mėnesinis biuletenis "Jesus to the communist world inc." (The Voice of the Martyrs) 1971 m. 11 laidoje buvo paskelbęs išniekintos Vilniaus šv. Mykolo bažnyčios nuotrauką. Joje matyti bažnyčios įrenginiai, sanitariniai įrengimai, matyt, rodomi, žiūrovams.

Biuletenis — aiškiai antikomunistinis ir skelbia daug žinių apie katalikų bei krikščionių persekiojimą komunistinės santvarkos kraštuose. Jo adresas: P. O. Box 11, Glendale, California, 91209, USA. (E)

Plona knygelė apie sugrįžėlius

Vilniaus "Minties" leidykla neseniai išleido "Gimtojo Krašto" redaktoriaus pavaduotojo Jono Lukaševičiaus knygą "Remigrantai" (142 psl., 600 egz.) — propagandinė knygoje pasakojama, kaip tie sugrįžėliai (daugiausia iš Pietų Amerikos) gyvena šių dienų Lietuvoje. Toji pati leidykla išleido Rimanto Skaisgirio "Šiuolaikinės buržuazinės filosofijos pagrindines kryptis" — aišku, tos kryptys vertinamos labai neigiamai. (E)

Virgilijus Noreika gruodžio mėn. vidury gastroliaavo Rytų Vokietijoje. Jis dainavo operose: "Rigoletto", "Tosca" ir "Madame Butterfly" ir surengė solo koncertą Rytų Berlyno valstybinėje operoje. Programoje buvo rusų, Vakarų Europos ir lietuvių kompozitorių kūriniai. (E)

Aktoriui Antanui Mackevičiui, gyvenančiam okup. Lietuvoje, neseniai sukako 70 m. amžiaus. Jis jau 50 metų dirba Kauno dramos teatre. Mackevičius yra dirbęs ir režisūroje bei vaidinęs keliuose filmuose. (E)

Lietuvoje minėta Stasio Sodeikos 75 m. amžiaus sukaktis. St. Sodeika, vienas iš kelių brolių Sodeikų, teatre yra dirbęs 34 metus, iš jo pasitraukė 1957 m. (E)

Vasario 16 gimnazijoj

Bendrabutis jau po stogu

Naujasis mokinių bendrabutis Romuvos parke iškilio iki medžių viršūnių. Š. m. sausio 14 d. 14 val. prie jo susirinko Vasario 16 gimnazijos kuratoriaus pirmininkas V. Natkevičius, vicepirmininkas kun. Br. Liubinas, lėšų telkimo vajeaus vedėjas tėv. Alf. Bernatofis, arch. Hutter'is, mokytojai ir mokiniai ir vaiko pakėlimo iškilmes.

Pradėjus kelti vainiką, žodį tarė gimnazijos direktorius V. Natkevičius. Kreipdamasis į moksleivius, jis kalbėjo: "Šis pastatas skiriamas jums. Čia galėsite patogiau gyventi ir mokytis, negu senoje pilijėje. Matote kylančią vainiką. Tai reiškia, jog namo statyba baigta. Iš vainiko žodžio daromas ir veiksmas: sakome, apvainikuojame pirmą bendrabučio pastatą rentimas. Iki vasaros jis bus įrengtas, o ateinančių mokslų metų pradžioje čia apsigyvens mergaitės. Už šį bendrabutį esame dėkingi vokiečių vyriausybei ir lietuvių aukotojams visame pasaulyje bei uoliajam aukų rinkėjui tėv. A. Bernatofui".

Baigdamas kalbą, direktorius pakartoj šioje vietoje jo tartą šūkį, šventinant kartinį akmenį 1971 lapkričio 13: "Lai išaugina šis bendrabutis lietuvių tautai daug sąmoningų lietuvių!" Geriausia padėka bendrabutio statytojams bus ta, jei įgyvendinsime šį šūkį.

Korės medaus, — tęsė savo kalbą tėv. Bernatofis, glostydamas barzdėlę, — yra bendro bičiulio šeimos darbo vaisius. Ir mes, lietuviška šeima išsivijoje, turime uoliai spieštis apie bendrabutį statybą. Visi turime dirbti: mokytojai turi stengtis gerai mokyti, mokiniai pavyzdinčiai mokytis ir elgtis. Tada mūsų tautiečiai nesigailės aukų tolimesnei statybai. Žmonės seka buvusių ir esamų mokinių elgesį ir iš jo sprendžia, ar verta remti mūsų gimnaziją, ar ne. Taigi geras mokymasis ir elgesys laidos ne tik šio pastato užbaigimą, bet ir ateities užmojų įgyvendinimą.

CHICAGO. — 49 metų Archie Antano Lyberio "Lietuvių-rusų kalbų žodynas" (895 psl., 40.000 egz.), žymiai papildytas. (E)

ŠIAURĖS VIETNAMAS NENORI TAIKOS

HONG KONGAS. — Šiaurės Vietnamo vyriausybė atmetė paskutinius Amerikos pasiūlymus ir paskelbė savo pasiryžimą toliau tęsti karo veiksmus. Svarbus Hanojaus politbiuro narys Truong Chinh parašė straipsnį komunistų partijos laikraštyje Nhan Dan, išdėstydamas ten savo mintis karo ir taikos klausimu. Tas straipsnis yra santrauka jo kalbos, pasakytos gruodžio mėnesį trečiame Šiaurės Vietnamo Tarynės Fronto kongrese. Kalba buvo pasakyta, kai nutrūko Šiaurės Vietnamo diplomatu ir dr. Henry Kissingerio slapsti pasitarimai.

Daugiau dirba, — mažiau bedarbių

WASHINGTONAS. — Vyriausybė labai patenkinta darbo biuro statistikos paskelbimu, kad sausio mėnesį Amerikoje buvo mažesnis nuosimtis bedarbių, negu jų buvo praėjusių metų gruodžio mėn. Bedarbių nuosimtis buvo 5.9%.

Nuosimčiai neparodo tikro vaizdo, nes, iš tiesų, bedarbių skaičius yra didesnis ir sausio mėnesį siekė 5.4 milijonus. Padidėjo Amerikos dirbančiųjų skaičius, kuris praėjusių mėnesį siekė 80.6 milijonus gyventojų. Palyginus dirbančiųjų skaičių su bedarbių skaičiumi, nuosimtis išėjo sausio mėn. mažesnis, negu buvo gruodžio mėn.

Darbo sekretorius James Hodgson šitaip paaiškino padėtį: "Jeigu žiūrėsime į "baronką", o ne į "baronkos" skyelę, tai matysime, kad ekonomika auga".

Bengalija įstos į britų bendriją

DACCA. — Naujoji Bengalijos valstybė, gavusi Britanijos pripažinimą, svarsto įstojimo į britų tautų bendriją — komonveltą klausimą. Neabejojama, kad Bengalija įstos į britų bendriją, nes tą sumanymą remia bengalių tautos vadas šeikas Mujibus Rahman. Reikia atsiminti, kad paleistas iš Pakistano kalėjimo, Rahmanas pirmiausia nuvyko į Britaniją, o tik iš ten važiavo namo į savo tėvynę.

Bengalijos, kaip suvereninės valstybės pripažinimą, pareiškė dar Austrija, Belgija, Danija, Suomija, Norvegija, Švedija, Vakarų Vokietija ir Izraelis.

Auto darbininkai remia sen. Percy

CHICAGO. — Kongresmanas Roman Pucinskis, demokratas, siekias senatoriaus vietos, labai nustebo ir nusiminė, išgirdęs, kad UAW (automobilių darbininkų unija) nutarė remti ateinančiuose rinkimuose ne jį bet respublikoną sent. Charles Percy. Unijų federacija neseniai išreiškė savo pritarimą Pucinskui, tačiau automobilių unija tam nepritarė, pasirinkdama savo favoritinį kandidatą — Percy.

Kongresmanas Pucinskis pareiškė, kad jis per 14 metų kongrese visada palaikydavo darbo žmonių interesus ir jam labai keistas yra automobilių darbo unijos nutarimas remti respublikoną Percy. Pucinskis pareiškė, kad unijos vadai gali planuoti vienai, tačiau darbo žmonės vistiek balsuosią kitaip — už Pucinskį.

Vilniuje neseniai išleistas Antano Lyberio "Lietuvių-rusų kalbų žodynas" (895 psl., 40.000 egz.), žymiai papildytas. (E)

Toje kalboje sakoma, kad kova turi eiti diplomatinėje, politinėje ir karo frontuose, kol bus išvartyti visi agresoriai. Toje pačioje kalboje nurodoma ir su kuo Hanojus norės Saigone bendradarbiauti. Pietų Vietnamo vyriausybė numatyti tokie asmenys, kurie bus kontroliuojami iš Hanojaus. Kartu komunistų laimėjimas pranašaujamas ne tik Pietų Vietnamo, bet Laos ir Kambodijoje.

Penktdienį Amerikos Mokslininkų Federacija paskelbė savo slapto tyrinėjimo raportą, kuriame sakoma, kad Amerikos aviacijos puolimai šiaurės Vietnamo negali turėti įtakos į Hanojaus pajėgumą tęsti karą. Tie tyrinėjimai buvo pradėti 1937 m. Raportas sako, kad Hanojaus valia kovoti nepasikeitė. Priešingai, Amerikos lėktuvų puolimai sustiprinę socialinį tautos audinį, pakėlę gyventojų paramą vyriausybei, pakėlę kovos dvasią valdyboje ir gyventojuose, sudarę progą Hanojui apsirūpinti gynybos ginklais ir gyventojų apsaugos priemonėmis, išmokyti šiaurės Vietnamo gyventojus greit pataisyti svarbiausių šalies funkcijų veikimą.

Vokietijos moterys

Lietuvės moterys Vokietijoje yra susiorganizavusios į Lietuvos moterų klubus, priklausančius pasaulinei Lietuvių moterų klubų federacijai. LMKF Vokietijos regionalinė valdyba š. m. sausio 10 paskelbė aplinkraštį, kuriuo visi moterų klubai raginami pagyventi savo veiklą lietuvių išlaikymo ir artimo meilės puoselėjimo srityse.

Apžvelgiama kai kurių klubų pr. metų veikla. Hamburgo, Stuttgarto, Rastatto ir Müncheno moterų klubai suruošė arba žymiai prisidėjo prie suruošimo Kalėdų eglučių. Šiuose miestuose liet. moterys rečiau ar dažniau susitinka kavinėse pasidalinti naujienomis ir pasvarstyti lietuviškosios veiklos klausimų. Vienas svarbiųjų moterų veiklos barų yra ligonių ir senelių lankymas.

Gamykla teršia Kėdainių orą

Kėdainiuose pastatius chemijos gamyklą, nepaprastai užteršiamas oras. Štai kuo "Komj. Tiesoje" (nr. 240) skundžiasi Kėdainių miesto keturi gyventojai: "Mūsų mieste oras labai teršiamas biochemijos gamyklos dūmais, nemalonus kvapas veržiasi iš valymo įrengimų, 22-23 valandą mieste pasklinda tokia smarvė, jog reikia uždaryti ne tik duris, langus, bet ir plyšius kamtyti. Ir taip kiauřą naktį. Kada mes kvėpuosime švarių, nesuterštų oru?" — jie klausia. Pareiūnai atsakė: padėtis stengiamasi taisyti, Chemijos kombinato, biochemijos gamyklos vadovai įpareigoti daugiau rūpintis oro ir vandens švara. Įpareigoti ir kiti... (E)

LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS ŽINIOS

Skyrių veda LJS-jos Vadija. Medžiaga siūsti Vadijos Pirmininkui
-- v. v. senj. Algiiui Ankui, 2616 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.
Telefonas 776-8507

1972 m. VIII-ji metai NR. 9 (125)

Lietuvių Jūrų Skautija jau legali organizacija

Šiomis dienomis iš mūsų Illinois State sostinės Springfieldo, Secretary of State būstinės, susilaukėme Lietuvių Jūrų Skautijos "įsipilietinimo" dokumento, kuris mūsų savarankiskam Liet. Jūros Skautijos sąjūdžiui suteikia šiame krašte legaliskumą.

Jau esame šiose skiltyse minėję, kad Liet. Jūrų Skautija nuo pat savo įsikūrimo dienos, prieš maždaug 9-rius metus, iki kai kurių mūsų buvusių pervargusių ir rezignavusių vadovų-į kapituliacijos ir besalyginio įsijungimo į Liet. Skautų Sąjungą 1971 metų bėgyje, veikė kaip privatus, nelegalizuotas ir niekur neužregistruotas sambūris, be jokio teisinio pagrindo, nors raginimų ta kryptimi buvo ne karta.

Naujoji Liet. Jūrų Skautijos Vadija, žinodama, kaip svarbu yra bet kokiai sąjungai ar organizacijai turėti juridinį statusą šiame krašte, iš pat pradžių pirmuoju savo tikslu pasistatė — Lietuvių Jūrų Skautijos legalizavimo klausimą, kurį apsiėmė atlikti šios sąjungos pareigūnai: Vadijos Reikalų Vėdejas b. j. psk. Myk. Maksvytis ir "Baltijos Jūros Tunto Tuntininkas" — b. j. psk. Julius Butkus. Jie nuvyko į reikiamą įstaigą, išėmė reikalingus popierius, užpildė, no-

tarizavo ir pasiuntė į Illinois Valstijos Sekretoriaus įstaigą patvirtinimui ir Charterio išdavimui. Nelauktai greit atėjo šis įteisinimo dokumentas ir nuo šiol Lietuvių Jūrų Skautija yra legali organizacija. Smulkiau pasisakysime sekančioje šių žinių laidoje. LJS Vadija

Patikslinimas

Pereitame žinių kampelyje apie Korp! Gintaras praleista: "sj. D. Lukošūnaitė — pirm-kė, snj. L. Šlenis — vicep-kas, sj. J. Liškevičiūtė — laivūnė, sjr. J. Butkus — tėvūnas ir sjr. K. Kristupaitis — sekretorius".

Meno paroda

Korp! Gintaras Valdyba praneša skaitytojams dmesiai, kad ji ruošia ir globoja mūsų žinomo dailininko Viktoro Petravičiaus kūrinių parodą, kurios metu lankytojai galės pagrindinai susipažinti su šio dailininko grafikos kūryba, o taip pat galės iš jo išgirti jo kūrinių.

Ši paroda atidaroma 1972 m. vasario mėn. 26 d., šeštadienį, 8 val. vak., Menės salėje, 2515 West 69 Str., Čikagoje. Joje bus duos reikalingus paaiškinimus. Korp! Gintaras Valdyba

Žinios iš "Baltijos Jūros" tunto

Sveikinimas

Pranešame linksmą naujieną, kad v. v. budys Jonas Platakis, ilgametis LJS-jos narys ir buvęs "Baltijos Jūros" Tunto Ad-jutantas šiomis dienomis laimėję grįžo Čikagon pas tėvelius iš Dėdės Samo tarnybos kariuomenėje ir įsijungė į šio Tunto veiklą.

Jis buvo pašauktas į Amerikos armiją 1969 metų gruodžio mėn. 8 d. ir jauno kareivio apmokymą atliko Leonard Wood Forto karinėje bazėje. Po to buvo išsiųstas tolimesniam specialybių apmokymui į Fort Polk ir vėliau į Fort Campbell, kur gavo pagrindinį apmokymą, kaip vesti karinių dalinių raštines. Kai atliko visą apmokymą, J. Platakis buvo išsiųstas į Vietnamą, kur pateko į kovomis pagarsėjusią Americal diviziją. Fronte prie Song Bay buvo įveltas į aštrias kovas su komunistų stipriomis jėgomis, bet laimingai atliko savo tarnybą ir per Okinavą grįžo sveikas į namus. Buvo labai nustebintas dėl dalinio mūsų b. v. narių perėjimo į LJS-gą ir yra pasiryžęs tęsti savo jūrų skautavimo darbą "Baltijos Jūros" Tunto gretose.

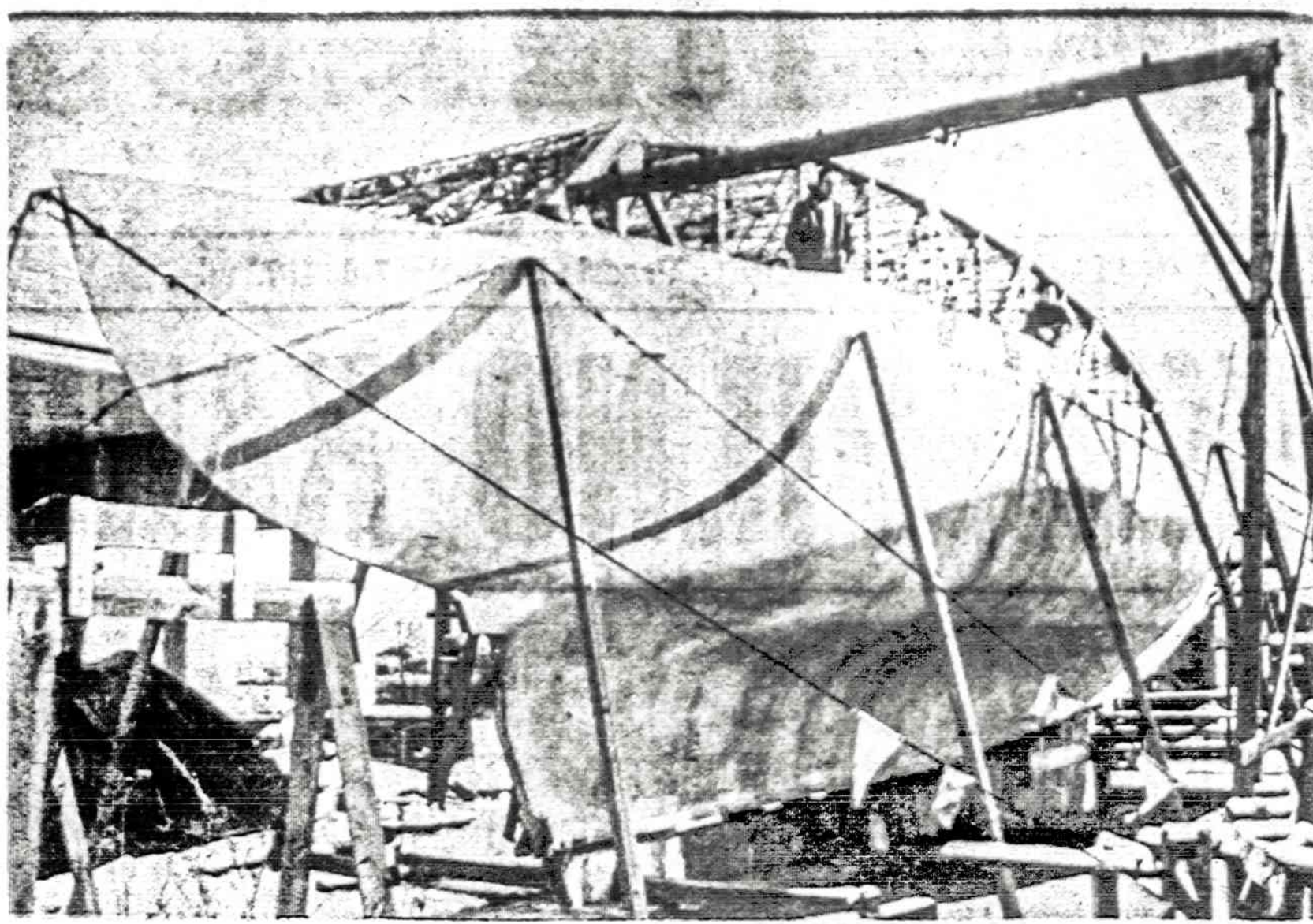
Tuntas sveikina brolių Joną ir linki ištvermės ir sėkmės tolimesnėje mūsų savarankiškoje Liet. Jūrų Skautijos veikloje.

Registruokime vaikus plaukimui

Jau keli metai iš eilės Baltijos Jūros Tunto Vadovybė organizuoja mūsų priaugančiam jaunimui plaukimo pamokas, kad patyrusių instruktorių ir vadovų priežiūroje išmokyti taisyklingai plaukti, nardyti, išsilaikyti ilgiau ant vandens ir suteikti skėstančiam pagalbą.

Kaip jau buvo pereinama mėnėsį skelbta, šiemet taip pat tokie kursai organizuojami. Į juos yra priimami abiejų lyčių vaikai nuo 7 iki 16 metų amžiaus, nežiūrint į jų kokią organizaciją ar sambūrių priklausomumą ar nepriklausomumą.

Šie kursai vyks West Community YMCA baseine, 6235 So. Homan Ave., Čikagoje, ir juos praves pats Baltijos Jūros tuntininkas — b. j. psk. Julius Butkus, kuriam padės šie instruktoriai: budys v. v. Linas Mintautas, b. v. v. Povilas Mintautas ir b. v. v. Eugenijus Kniukštas. Administracinius reikalus tvarkys b. j. psk. Ant. Butkevi-

Gelžbetoninės burinės jachtos liemuo, žiūrint nuo žemės. Viršuje stovi laivo savininkas p. L. W., o kiek toliau jo sūnus George.

Foto J. Butkus

j. psk. MYK. MAKSVYTIS

Naujas ir įdomus laivų statybos būdas

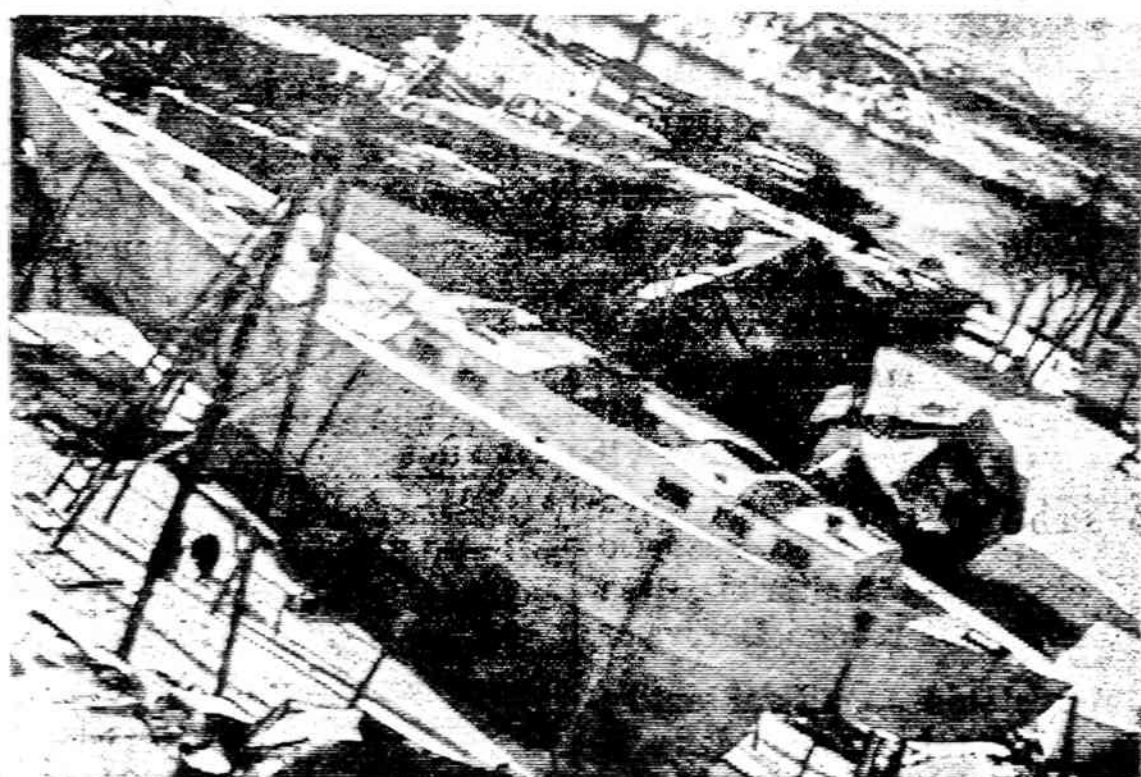
2

(Tęsinys)

Pirmojoje šio straipsnio dalyje išnagrinėjome medžiagų reikšmę laivų statyboje. Priėjo me išvadą, kad medžiaga, iš kurios statomas laivas, turi būti stipri pramušimo atveju, patvari laiko atžvilgiu, ne per sunki savo svoriu, lengvai pataisoma sužalojimo atveju, nedeganti gaisro atveju, pigi bei lengvai

gaunama perkant, nepasidūdanti vandens gyvūnams-graužikams ir, pagaliau, — lengvai apdirbama eliniam mėgėjui, kuris be jokio specialio mokslo ar specialių brangių įrankių galėtų sau pats pasistatyti kad ir nemažą jachtą.

Taip pat buvo jau minėta, kad paskutiniiais metais, beieškant vis tobulesnės laivams statyti

67 pėdų ilgio gelžbetoninės jachtos cementu apipiltas liemuo Gleason Marina laivų dokoje. Laiku įsidėjus langus ir kt. uždengimus, savininkas viduje ir per šią žiemą dirba prie vidaus įrengimų, nes vidų apšildo.

Foto p. L. W.

čius, kuris rinks mokesčius iš tėvų ir ves visą atsiskaitymą su YMCOS baseino direktorium.

Nors buvo galvota šiuos kursus šiemet pradėti kiek anksčiau, tačiau ir šiemet jie prasidės tuo pačiu laiku — 1972 m. kovo mėn. 4 d., šeštadienį, nuo 4 val. iki 5 val. po pietų, ir kartosis tomis pat valandomis šeštadieniais per 12 savaičių. Gegužės mėn. pabaigoje kiekvienas dalyvis bus egzaminuojamas ir, išlaikęs reikalingą patikrinimą, gaus atitinkamą YMCA plaukimo liudijimą.

Į šiuos plaukimo kursus gali ma užsiregistruoti pas šiuos asmenis: tuntininką J. Butkų, tel. 376-6722 arba pas instruktorius, brolius L. ir P. Mintautus, tel. 471-1792; taip pat pas j. skt. Daną Baltramonaitytę tel. GR 6-2511, A. Butkevičių, tel. BI 7-6722, Myk. Maksvytį, tel. CL 4-2665. Įsiregistruojant moka-

ma už kiekvieną dalyvį po 12 dol.

Norime šia proga paskelbti tėvams, kad jei praėjusiais metais Baltijos jūros Skautų Tunto Vadovybė tokiems kursams visą laiką samdė kvalifikuotą instruktorių, kuris buvo atsakingas už tokių kursų eigą ir dalyvių patikrinimą, tad dabar yra malonu pranešt, kad šias teises yra įgijęs pats Baltijos Jūros tuntininkas b. j. psk. Julius Butkus, kuris McCormick YMCA skyriuje, 4900 No. Sheridan Rd., Čikagoje, po trumpų kursų vėl atnaujino savo kvalifikaciją kaip Red Cross of America Water Safety Instructor. Instruktoriaus teises jis turėjo prieš išeidamas į kariuomenę, bet tarnaudamas kariuomenėje tas teises buvo praradęs.

Liet. Jūrų Skautijos Vadovybė ragina ir kviečia mūsų gerb. visuomenę registruoti savo vaikus kuo gausiau į šiuos jaunimo plaukimo kursus, nes tuo atsiėsite dvejopos naudos — išsaugosite juos nuo blogos gatvių draugijos ir, be to, suteiksite jiems progos išmokyti taisyklingo plaukimo, išsilaikymo ant vandens, nardymo ir bendrai vandens saugumo taisyklių.

Primename, jog tie vaikai, kurie užpėreita ir pėreita metais tokius kursus lankė, kviečiami įsirašyti į aukštesnes — mokančių plaukti ar pažengusiųjų grupes, už ką gaus atitinkamus pažymėjimus.

Tad iki pasimatymo YMCA's Plaukimo baseine-kovo mėn. 4 d., šeštadienį, 4 val. po pietų.

"Baltijos Jūros" Tunto Vadija

Antrojo karo pabaigoje, kuomet kovojančiom šalim pritrūko metalo Italijoje pradėjo statyti kariškus laivus iš gelžbetono, o Amerika iš tokios pat medžiagos statėsi transporto džiuilius laivus, t. v. Liberty laivus, su kuriais vežė per Atlantą maistą, degalus, amuniciją, mašinas ir kitus karui Europoje reikalingus dalykus.

Paskutiniiais metais laivų inžinieriai, iš pagrindų išstudijavę gelžbetoninių laivų statybą, ją patobulino ir suprastino. Tokie laivai, įvairaus dydžio ir paskirties, jau daugelį metų plaukioja po viso pasaulio vandenis — nuo šaltųjų Aliaskos vandenų iki karštųjų tropinių jūrų. Šie laivai yra jau įrodę, kad jie prašoka bet kokią iki šiol žinomą laivų statybos medžiagų kokybės standartą.

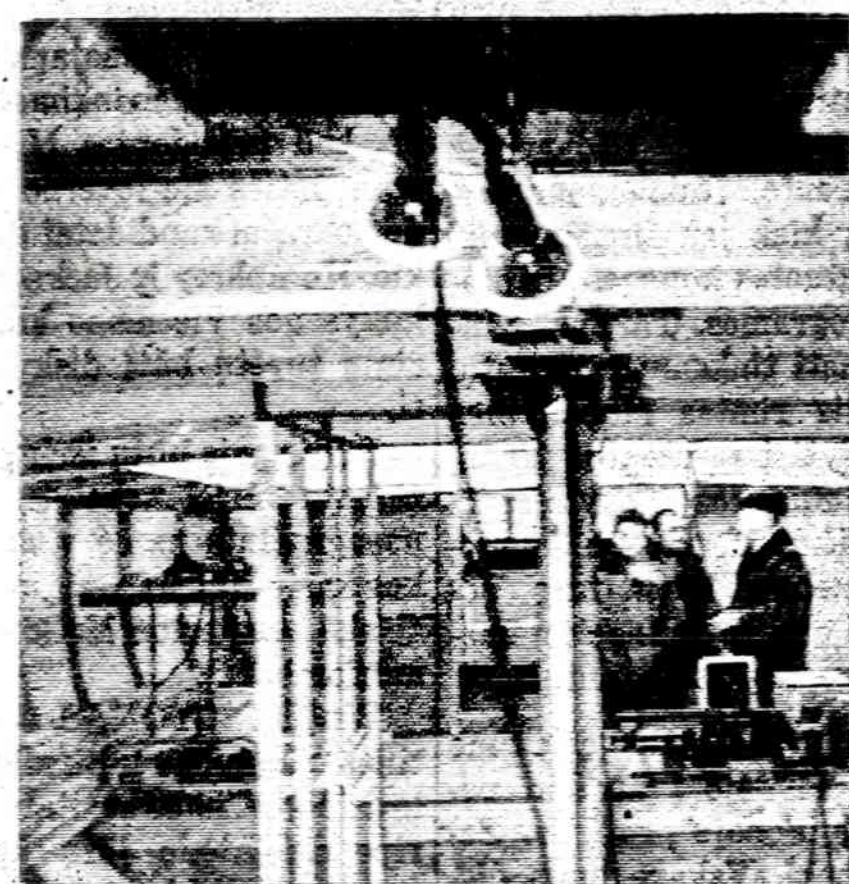
Dabartiniu metu gelžbetoniniai laivai statomi viso pasaulio kontinentuose, tačiau ypač šioje srityje yra pažengę Kanada, Amerikos ir Australijos šios rūšies laivų statytojai. Vancuver'yje įsisteigusi gelžbetoninių laivų projektavimo ir statybos

konsultacijos Samson and Wel-lens firma jau yra pardavusi tūkstančius planų pasaulio kraštams, o netoli nuo mūsų — Grand Rapids mieste, Mich., atidarė savo skyrių. Vien tik prie Džiuilių Elerų pereiną rudens priskaityta apie 200, o Kalifornijos pakraščiuose apie 2,000 mėgėjų, kurie, nebūdami turtingi, šiuo būdu sau statėsi gelžbetoninius laivus.

Praktiška patirtis prie gelžbetoninio laivo statybos

Keli jūrų skautų vadovai, dirbdami prie savo laivų, susipažino su viena veigrų šeima, kuri statosi iš gelžbetono milžinišką burinį laivą — kečo tipo. Dirbant tame pačiame doko per keletą savaičių, teko ir arčiau susidraugauti, o kai atėjo ta lemiamą diena, kada vienu ypu reikia ant metalinių tinklų ir griaučių uždėti bent kelias tonas cemento, mūsų budžių ir vadovų pasisiūlymas padėti, buvo iš jų pusės mieliai priimtas. Apie šiuos patyrimus noriu pasidalinti su šio žūrinio kampo skaitytojais.

(b. d.)

Gelžbetoninio laivo vidus, žiūrint į laivo priekį. Akyliai iš lauko užsidarius ir viduje šildant, jachtos savininkas gali dirbti ir per visą žiemą. Matome savininką su sūnumi besikalbantį su šio straipsnio autoriumi.

Foto J. Butkus

Where has all the money gone?

It just goes.

You shake your head.

You see it slip out of your hands and you worry.

Instead of worrying, why not do something about your money? Save some. Painlessly.

Join the Payroll Savings Plan where you work.

Your money will add up faster than ever before, because now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds. Now E Bonds pay 5 1/2% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Get a grip on your money the Payroll Savings way. It's an easy way to see your money grow instead of go.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

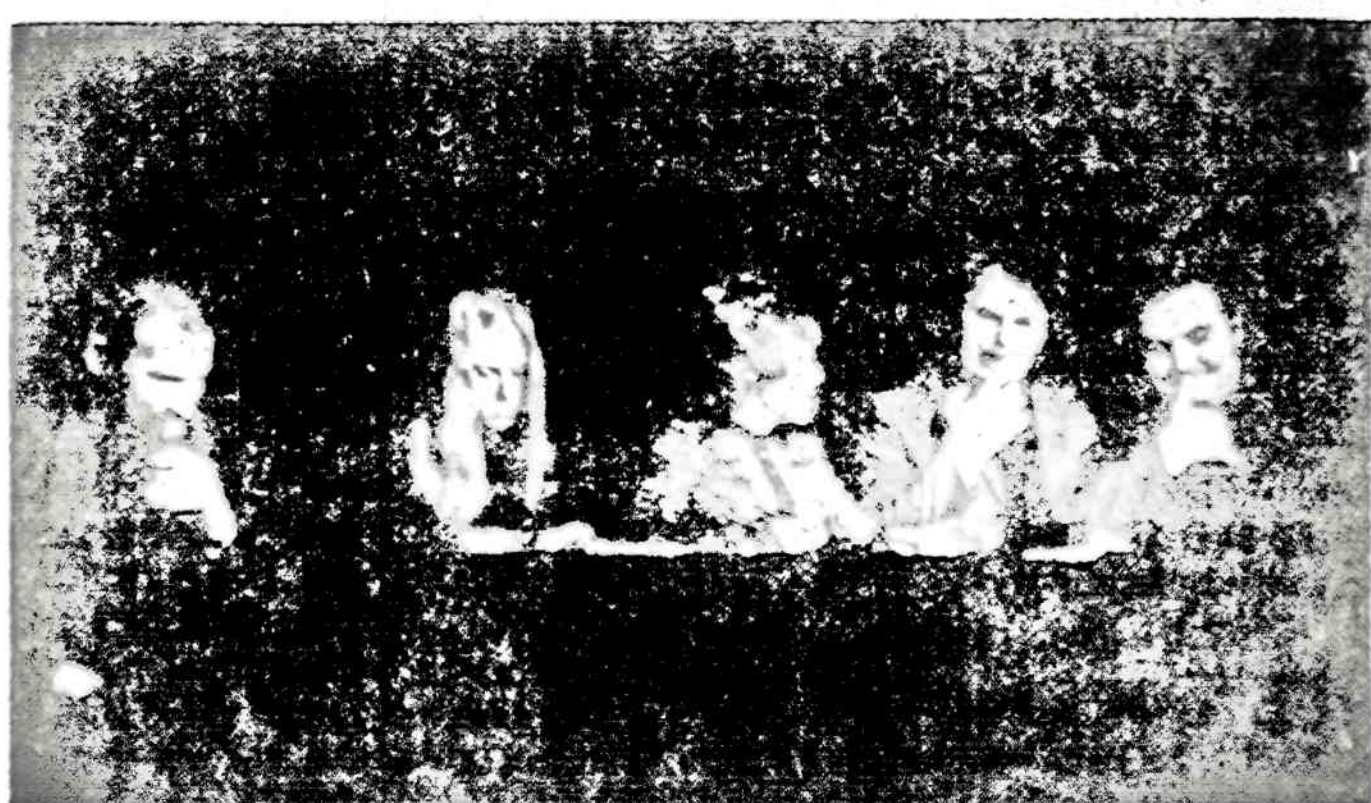
The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, FEBRUARY 7, 1972

"Antrojo kaimo" aktorai Menės salėje per korp! Gintaras suruoštą "Lietuvės moters išėvijos romanuse" analizavimą. Trūksta sjr. A. Antanaičio.

Foto L. Knopfmillerio

Kelios mintys apie laisvės šventę

Didžiųjų mūsų tautos švenčių proga visada žvilgsnis kreipiamas į savo valstybės praeitį, dabartį ir ateitį. Lietuvos valstybės praeitis sena ir garbinga. Tą jau mintinai žinome patys, o įvairiomis progomis ir šventėmis primename. Tačiau ne vien pasididžiavimas didinga savo tautos praeitimi bei pagerbimas savų didvyrių šiandien turi rūpėti.

Vasario 16 yra atkurtos Lietuvos valstybės šventė. Atkurta, bet kaimynų klaida ir jėga vėl pavergta. Todėl šios šventės metu mes turime kreipti ypatingą dėmesį į dabartinę savo tautos padėtį, kovą ir kovos metodus už jos laisvę. Turime pažvelgti ar viską dėl Lietuvos padarėme, ką turime jame ir galėjome padaryti? Dirbta daug. Bet daug išieškota energijos nereikalingiems tarpusavio ginčams: kas turi teisę reprezentuoti, kas turi vadovauti laisvės kovai, kas yra intelektualiai aukštesni, kvalifikaciją, kam priklauso visuomenės laisvės kovai sudėti pinigai, ir t. t.?

Paskutinių kelių metų Vasario šventės nuotaiką vis sudrumsčia pinigai. Ir šiais metais, artinantis tautos šventei, kai kas jau primena, kad kiekvienas gali pasirinkti aukoti

kam kas nori. Vadinasi, aukoti ir man! Ir kam laikyti aukojančią visuomenę tokiais neišmanėliais ir vis kartoti neįgėjamą reikalą. Juk prievarta niekas neverčia kam aukoti. Dauguma aukoja ten, kur mato nuo seno nuoširdžiai dirbant Lietuvos laisvės reikalui, o ne tiems, kurie ant jų kelio mato akmenis. Reikalinga kritika ir svarstymai. Gerai, kad yra nuomonių skirtumai. Tas verčia pagalvoti ieškant veiklai geresnių metodų. Bet nepagrįstos priekabės neturi kenkti Lietuvai laisvės siekimo reikalui.

Laikai keičiasi ir stato naujus reikalavimus, kuriuos turime atidžiai sekti ir kovos veiksmus prie jų taip derinti, kad Lietuvos laisvės bylai būtų kuo daugiausia naudos. Čia didelių vaidmenį vaidina ir daugelio metų patyrimas. Net ir iš pasitaikiusių klaidų galima pasimokyti. Nors kartą turėtume suprasti, kad nesvarbu, kas stovės visų to pat tikslo siekiančių priešaky, bet svarbu, kad prie tikslo būtų eina ma geriausiu keliu. Žinoma, kaip kas paklaus — o kas nuspręš, kuris kelias geresnis? Tada jie tuedoda geresnį ir įtikina visuomenę, kad jis tikrai geresnis. Svarbu, kad prieš-

ky būtų žmonės, kurie dirbti ne tik nori, bet ir sugeba.

Pravartu prisiminti ne tik kas padaryta, bet ir koki darbai laukia. Va, šie metai — Jaunimo metai. Išgirsime lietuvišką išeivijos jaunimą svartsiant pavergtos Tėvynės ir išeivijoje gyvenančių tautiečių, daugiausia jaunimo problemas. Pamatysime ir jų darbus. Taip pat turėsime progos pasigėrėti tūkstančiais savo žydinčio jaunimo Tautinių šokių šventėje. Jau dabar, tautos atgimimo šventės išvakarėse, tiems dideliems įvykiams pasiruošimas eina visu jaunatvišku entuziazmu. Kai kas dėl jaunimo padėjimo. Bet prisiminus jų akciją dėl Brazilijos, Simokaičio ir ypač Kudirkos, abejonės nublunka. Žinoma, kaip vyresniųjų, taip ir jaunimo tarpe yra klaidžiojančių klystelių, ar iš viso pasimetusių.

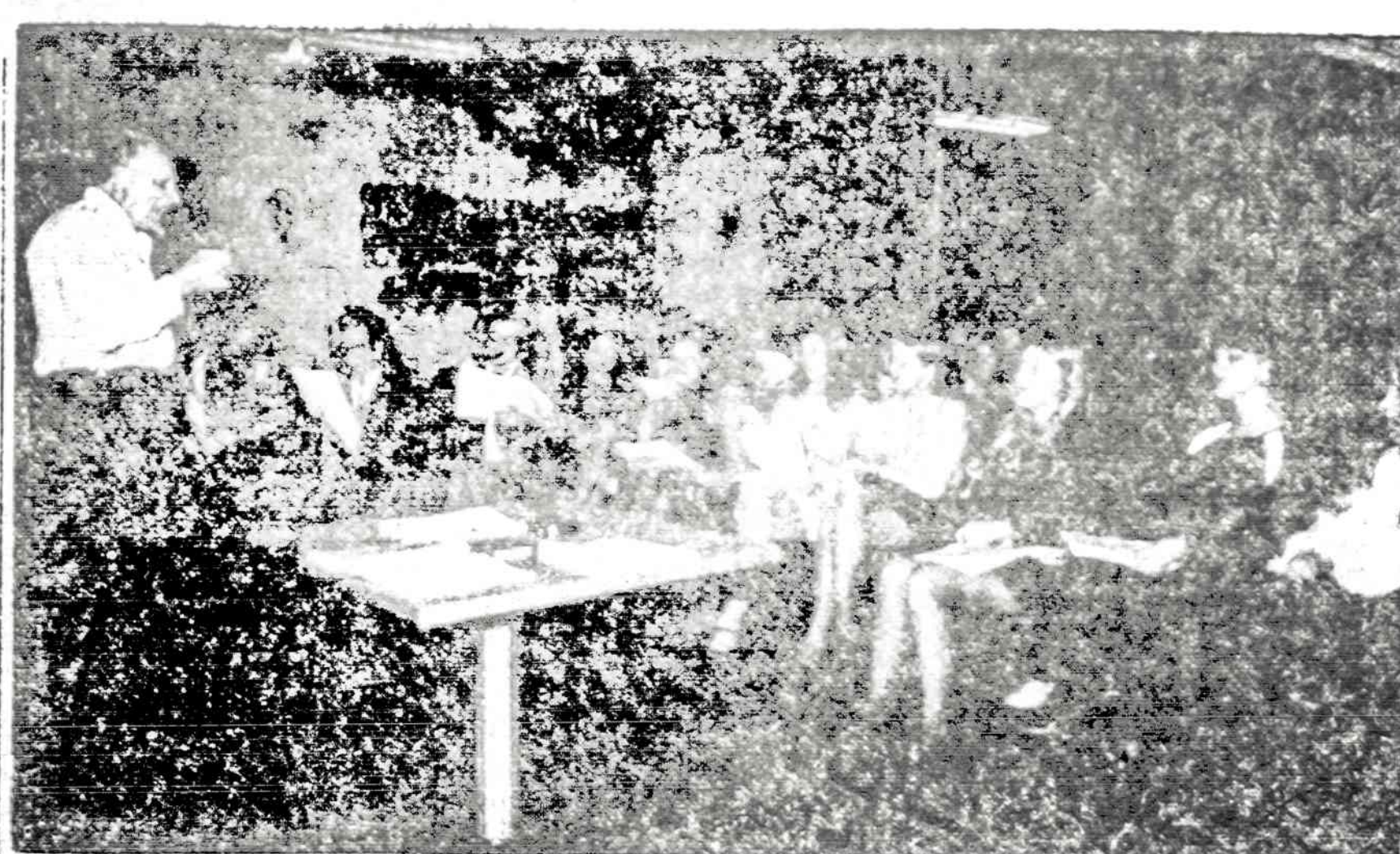
Prisimintinas ir nuolat kylantis klausimas dėl bendradarbiavimo su kraštu, tai yra su pavergta Lietuva. Kaip norime galime įsivaizduoti, bet matome, kad ligi šiam laikui su okupuotu kraštu jokio bendradarbiavimo nėra, ir tai ne dėl mūsų kaltės. Yra tik su atskirais lietuvišiais ryšys ir santykių palaikymas. Palaikydami santykius, turime skirti pavergtuosius nuo pavergėjų. Pavergtoji Lietuva, Sibire ar laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai, visi yra mūsų ne tik kraujo, bet ir šių laikų žiauraus likimo broliai. Ir ten, kur yra uždrausta prisiminti buvusią nepriklausomą Lietuvą, šiandien bent savo širdyje kiekvienas ją prisimena.

P. Venclava

LOGIKA

Gaidys giriasi žmogui savo naudingumu. Jis, esą, skelbias laiką kelti ir darbą. Žmogus įrodinėja jam, jog dabar tai nelabai svarbu — laikrodis kur kas tiksliau tą darbą atlieka. — Sutinku, tegu ir taip būna, kaip tvirtini, bet pasakyk man, ar iš laikrodžio galėtum išvirti tokį skanų bulioną, kaip iš manęs — gaidžio?...

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DAREO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Viena akimirka iš "Pirmyn" choro repetitijos besiruošiant sutikti Fr. Leharo "Linksmąją našlę". Į šią nuotrauką pateko nevisi choro dalyviai. Operetės spektakliui Marijos mokyklos salėje bus kovo 4-5 dienomis. Kairėje diriginas muz. K. Steponavičius.

Foto V. Noreikos

Jie nori, kad operetė išliktų gyva

Šį sekmadienį nuolatine "Pirmyn" choro repetitijų būstinė — Hollywood Inn — užimta. Repetuojama vyčių salėje. Nors vieta chorui beveik nauja, bet darbas bematant užpateksta įprasta tvarka. Iš visų veidų spindi pastangos atiduoti ruošiamam pastatymui visus savo turimus sugebėjimus.

As savo stebėjimus deduosiu širdin, o žiūriu — net du fotografai šį "Linksmosios našlės" pasirošimo vyksmą fiksuoja į savo aparatų negatyvus. Mano fiksavimo būdas yra abstraktus, man vienam suprantamas ir išgyvenamas, jų — konkretus, paliekamas ilgiam laikams ir kiekvienam "Pirmyn" choro darbu besidominčiam prieinamas.

Dainuojančiųjų balsų poilsui skirtos trumpos valandėlės proga užkalbinu vieną kitą choro dalyvį, norėdamas savo stebėjimus patikslinti stebimųjų pasisakymais.

Matau — čia pat kalbasi du jauni, žvalūs choristai: Lydija Jadvirskytė, Ped. Lituanistikos Instituto absolventė, jau antrus metus dainuojanti šiame chore, ir Viktoras Mielulis — solisto V. Mielulio brolio sūnus. Abu šiuodu jaunuoliai — universiteto studentai.

Pirmiausia pasiteirauju, kieno iniciatyva juodu atsirado "Pirmyn" chore. Lydija pasisako buvusi tėvėlių paraginta. Pradžioje lyg ir nenorėjusi jame pasilikti, bet dabar pripratusi ir net pamėgusi jį. Paklausus apie priežastis, sugebėjusias ją čia priištiti, — iš greitųjų suminėjo dvi: mėgiamas operetės žanras ir šilta, draugiška viso choro dalyvių tarpusavinė nuotaika. Čia nuoširdžiai sugyvena senimas ir jaunimas, senieji ir naujieji ateiviai.

Jaunasis choro dalyvis Viktoras Mielulis ir ši chorą įstojęs Aldonas Kelmelytės paragintas. Seniai galvojęs ir kurį nors lietuvių chorą įsijungti, bet pats siūlytis nedrįsęs, — lyg ir pasiaiškindamas pareiškė kuklusis jaunuolis. Dabar

esąs labai patenkintas, galįs savo balsinių sugebėjimų prie gražaus lietuviškojo kultūrinio darbo prisidėti.

Spėjęs padėkoti simpatingiems jaunuoliams už malonų pašnekesį, čia pat sutinku didelį dainos entuziastą ir ilgąmetį "Pirmyn" choro dalyvį Bronių Radzevičių. Taupydamas visiemis brangų laiką, tuoj suku kalbą į man rūpimą reikalą.

— Žinau, kad Jūs seniai šiame chore dainuojate. Sakytumėte, ar nepavargote nuo dainos ir "Linksmosios našlės" repetitijų?

— Daina yra mano silpnybė, ypač kai ji įpinta į nuotaikingą operetę. Ji mane gaivina ir stiprina. Labai vertinu šį chorą, kad jis yra pasirinkęs operetinį žanrą, o atskirai dar mėgstu muz. K. Steponavičiaus dirigavimą. Pagaliau pripratau prie šio choro darnios ir vieningos šeimos nuotaikos. To viso netekęs, jausčiau tam tikrą tuštumą.

Šiam Br. Radzevičiaus pasisakymui pilnai pritarė ir kitas ilgametis šio choro dalyvis — inž. Algirdas Stukas.

Jų abiejų nuoširdus noras esąs, kad choras augtų ir stiprėtų naujomis, o ypač jaunomis jėgomis; kad "Links-

LAIKRODŽIŲ PRODUKCIJA

150 milijonų laikrodžių metų būvyje dabar pagaminama Šveicarijoje, kuri jau nuo seno šioje pramonės srityje pirmąją pasaulio. Antrą vietą dabar užima Sovietų Sąjunga, kuri per metus pagamina apie 40 milijonų. Trečią vietą užima Japonija, pagaminanti apie 36 milijonus laikrodžių per metus.

Kasmet rinkai pateikiami vis tobulėsi laikrodžiai, kurių spyruoklius pakeičia elektros srovė iš mažų baterijų. Aukštos kokybės mechaniskame laikrodyje dabar yra apie 30 komplikuočių mechanizmo dalių, o mechaniskieji — specialios paskirties — laiko matautojai (chronometrai) turi jų po kelius tūkstančius. (kp).

DRAUGAS NEPRIGIRDI

Garsus aktorius Gernier senatvėje beveik visai apkurto, tačiau labai tai slėpė. Kartą jis su savo draugu buvo priimtas valstybininko Herriot'o. Priėjęs Herriotą pasisveikinti, tylėliai jam tarė:

— Malonėkite, Jūs Mylistai, kalbėti galimai garsiau, nes mano draugas gerokai neprigirdi.

Ig. Serapinas

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasisimsite adresuoti, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, patinti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenoio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto brožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

5% HIGH RATES

PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL.: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6% PER ANNUM
\$5000 or more
certificates
2 year min.

5 1/2% PER ANNUM
Investment
Bonus
certificates

Jau išėjo seniai laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Today's FUNNY

Thank to
Bruce Brevster
St. Marys, Mo.
© 1970 by NEA, Inc.
Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" used. Send gags to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Sutaupus, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SASKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months.	
In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, aškyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Kaip "vystosi tarybinis gyvenimas"

Nieko Amerikos komunistai taip nemėgsta, kaip Naujienų. Nemėgsta todėl, kad Naujienos aiškiau negu bet kuris kitas lietuviškas laikraštis kelia viešumon komunistų dvilypumą. Jie vienaip skelbia, o kitaip daro. Jie siekia vieny tikslų, bet nudarda visai kita kryptimi. Kiekvieną dieną jie turėtų artėti prie skelbiamo savo idealo, bet kasdien jie tolėja ne tikrai nuo komunizmo, bet ir nuo paprasčiausio žmoniškumo.

Chicagoje leidžiama maskvinė Vilnis nepraleidžia progos neužkabinusi šio dienraščio. Vilnės redaktoriai kartais užkabina ir kitus lietuviškus laikraščius, bet niekam taip nekerta, kaip Naujienoms. Su viena jie tikisi rasti bendrą kalbą dėl kažkokio "sambūvio", kitų tarpe jie tikisi rasti "kultūrinių" bendradarbių, bet iš naujieniečių jie nieko nelaukia ir nieko gero nesitiki. Praeitą savaitę gramzdžiška savo kalba Vilnės redaktorius šitaip apie Naujienas rašė:

"Pikta ir baisiai pikta menševikų Naujienoms. Šio laikraščio redaktoriai, neturėdami kelio atgal, antitarybine politika stačiai neriasi iš kailio, bet nieko neišsina.

"Pykstasi su už save protingesniais bendruomenininkais, pykstasi su kiek nuosaikesniais inteligentais, intelektualais, protaujančiais kultūrininkais bando apšaukti komunistais ir tautos išdavikais. O emigracijoje už bendradarbiavimą su tauta idėjos vystosi, kaip vystosi tarybinis gyvenimas Lietuvoje." (Vilnis, 1972 m. vas. 4 d., 1 psl.)

Sunku tiksliai atspėti, ką Jokubka norėjo pasakyti. Jam pačiam mintys atrodo labai aiškos, bet kai tas mintis jis išdėsto, tai aiškumas nėra. Reikia tiksliai spėlioti. Spėjame, kad Jokubka jaučiasi Naujienoms gerokai užkirtęs, nors jis nepajėgė užkirsti. Jis užsimojo, bet nepataikė. Jeigu jam atrodė, kad "neriasi iš kailio", bet nieko, kaip jis sako, neišsina, tai Naujienos neišsineria. Kaip jos anksčiau kėlė viešumon rusiško "komunizmo" pasekėjų nelemtus ir darbo žmonėms labai kenksmingus darbus, taip jos ir šiandien tai daro.

Jokubka klysta, kai tvirtina, kad Naujienos pykstasi su inteligentais. Dar nežinome nė vieno lietuvių inteligento, kurio nuomonės apie komunizmą ir komunistų darbus daug kuo skirtųsi nuo Naujienų keliamų minčių. Kiekvienas inteligentas pažįsta komunistų skelbia-

K. STRIKAITIS

APIE PUSLAUKINĘ TAUTELĘ

Daktaro Z. V. Rekašiaus "kvailos istorijos istorija"

Š. m. Naujienų nr. 10-12 paskaita straipsnį: "Skaidrės iš okupuotos Lietuvos", kur į programą netikėtai buvo patekęs ir Z. V. Rekašiaus straipsnis. Pro

mus principus ir tų principų taikymą praktiškame gyvenime. 54 komunistinės praktikos metai paliko pakankamai duomenų ne tik Lietuvoje, bet ir pačioje Rusijoje. Veik kiekvienas lietuvis inteligentas skaito Naujienas, daugelis jose bendradarbiauja.

To paties negalėtume pasakyti apie Amerikoje išdėstytą intelektualą, ypač apie čia išaugusį ir truputį "kairėn" pakrypusį "studentą", kuris neturi pagrindinės inteligentui savybės, nemėgsta klausimo pastudijuoti, bet susižavi pleperių skelbiamomis nuotakomis. Komunistinio gyvenimo tikrovės intelektualas nestudijuoja, tėvų išklaupti nenori, bet grynauk skaito žiugždinius lietuvių tautos istorijos "šaltinius", propagandos specialistų sukirptus ir pakištus statistinius duomenis. Šiems intelektualams Naujienos kartais nosį patrina, bet neturi jokio reikalo su jais pyktis. Jie pyksta ant Naujienų lygiai taip, kaip ir Jokubka.

Naujienoms nėra jokio reikalo iš kailio nerti. Naujienos kaip skelbė gyvenimo faktus, taip jos ir toliau tęsėskelbia. Jos nesivadovauja Jokubkos, Andriulo ar Vilnės redakcijoje parinktais duomenimis, bet duomenis jos ima iš pačių Lietuvos komunistų partijos šaltinių. Kur komunistai nuvedė gražiai bujojusią ir sočią Lietuvą, skelbia pačių komunistų leidžiama spauda. Rusų primestos valdžios ministrai praeitą savaitę svarstė kasdieninės duonos reikalą ir priėjo šitokios išvados:

"Didelių trūkumų esama organizuojant maženinę prekybą, lėtai vystosi pažangūs prekybų pardavimo metodai, daugeliu atvejų gyventojų prekybinio aptarnavimo kultūra žema. Kai kurios pramonės ministerijos nesiima reikiamų priemonių valgyklų tinklui plėsti savo įmonėse, reikiamai neplečiamos pufabrikacijų ir kulinarijos gaminių pardavimas darbininkams ir tarnautojams". (Tiesa, 1972 m. sausio 30 d., 1 psl.)

Nepriklausomoje Lietuvoje visiems užteko duonos. Buvo mėsos, žuvies ir sviesto. Tuo tarpu šiandien, po 30 komunistinės santvarkos metų, dar yra atsilikę prekybų pardavimo metodai, o mažmeninė prekyboje vis dar yra daug trūkumų. Ministeriai priėjo įsitikinimo, kad "prekybinio aptarnavimo kultūra yra žema". Kiekvienam inteligentui turi būti aišku, jog tai yra komunistinis "auklėjimas" ir komunistinė "kultūra". Išstius dešimtmečius komunistai įsakinėjo prekybininkams pirmiausia aptarnauti aukštesnius komunistų partijos pareigūnus, policininkus ir karius, o vėliausiai aptarnauti paprastus darbo žmones.

Bet komunistai nepajėgė išspręsti paprasčiausio klausimo: maisto gamybos. Jeigu karo metu nukentėjusioje Lietuvoje dar galėtum rasti pateisinimų, jų neturėtų būti sovietinėje Rusijoje. Prieš 54 metus sukomunistinta Rusija turėtų Lietuvą užversti jais, riebalais ir audiniais, tuo tarpu rusas dar ir šiandien pirmiausia išsivalo lietuviškus aruodus.

Komunistams nepatinka, kai akys badomos šitokiems "komunistinės santvarkos" faktais.

jei ne E. Šarauskienės pasiūlymas jį perskaityti "Kanados Lietuvių klube Manitoboje" ir dar tokiam nemažame lietuvių susirinkime. Kadangi nebuvo įmanoma susirinkime tą straipsnį panagrinėti, tai noriu tai padaryti dabar.

Kas tas Z. V. Rekašius?

Jis mums, winnipegiečiams, beveik visai nežinomas ir negirdėtas. Bet iš lietuvių spaudos štai kas apie jį teko patirti: Z. V. Rekašius esąs mokslo daktaras, dar jaunas vyras. Dirbęs mokslo darbais, nuosirdžiai domisi lietuviškais problemomis ir yra "Akiračių" redaktorius. Kaip iš spaudos matosi, jis važinėja po akademikų skautų stovyklas ir net dalyvauja išsivijus lietuvių šeštadienių mokyklų vadovėlių paruošimo posėdžiuose bei jų išleidimo aptarimuose. Jis ruošia paskaitas frontininkams ir turi gerą vardą L. Bendruomenės vadų tarpe.

1970 metų gegužės mėn. jis buvo pakviestas į Torontą akademikams skaityti paskaitą, kurios tema buvo: "Lietuvos gyventojų judėjimas, statistika dabar". Paskaitoje dalyvavo J. Kelmas "Neprikl. Lietuvoje" Nr. 19/70 metų rašo: "Dr. Rekašius, "Akiračių" redaktorius, paskaitą pradėjo išdalydamas "Akiračių" žurnalo nr., kur buvo jo paskaitos tema straipsnis. Taigi, skaitytojai turėjo tik skaityti, kas parašyta, o paskaitininkui reikėjo tik atsakyti į kai kuriuos klausimus. Kiti tuoj pastebėjo, kad "mes ir namie galime straipsnį paskaityti".

Į paskaitą susirinko universitetus baigę lietuviai, Vakarų Europoje su tituluais įvairių sričių specialistai. Dr. Rekašius pažymėjo, kad Lietuvoje dabar trūksta darbo jėgos, tai prisieina atsikviesti rusus. Tuo tarpu kitoje vietoje pažymėjo, kad 17,000 lietuvių specialistų, akademikų, darbininkų ir kt. įvairiausių profesijų tebėra Sibire ir kitose respublikose už Lietuvos ribų! Kaip žinome iš spaudos, dar ir dabar "savanoriškai" tebevažiuoja į plačią tėvynę talkon statyti namų, griovius kasti, žemės dirbti, miško kirsti. Apie tai paskaitininko nutylėta. O kiek kariuomenės paimta vyrų, kurie išvežti daugumoje prie Kinijos pasienio, nes rusai taupomi okupacinėms armijoms.

Deja, per Toronto Akademikų suruoštą paskaitą buvo pasirodė neakademiskai. Ateity tokių klaidų neturėtų daryti, norėdamas būti profesorius kėdėje. Savo straipsnį J. Kelmas užbaigia: "Taigi, aš skaitau dr. Rekašiaus paskaitą apie Lietuvos gyventojų statistiką nevykusią. Mums buvo tik laiko gal-

šinimas. Paskaitininkas turį būti pasirošęs akademiškai".

Rekašius turi bendraminčių

Kada Vilniaus universiteto komunistinis rektorius dr. Jonas Kubilius komunistų leidžiamame "Gimtajame krašte" paskelbė pranešimą, liečiantį galimybę užsienio lietuviams studijuoti Vilniaus universitete pirmasis šiuo reikalu susižavėjo "Akiračių" redaktorius Z. V. Rekašius, kuris Čikagos "Akiračių" 1970 m. Nr. 8-me tuojau paskelbė straipsnį: "Kvietimui lietuvių vertėtų pasinaudoti". Jis entuziastingai šią mintį sutiko ir net siūlė JAV LB-nės Tarybai šiuo klausimu pozityviai pasakyti.

Buvęs koresp. Ed. Šulaitis irgi pritarė: "Zinoma, tokių pasisakymų gal sunku tikėtis, bet kad privačiai jaunimas tuo reikalu susidomėtų — būtų gerai. Net ir tuo atveju, kuomet koks nors Altas ar Vilkas vėl pragaru ir vėlinais garsins, kaip kad buvo privačioje krepšinio kėlionėje į okup. Lietuvą... Kada jis prieš 4-rius metus Čikagoje kalbėjęs su Vilniaus universiteto rektoriumi dr. prof. Jonu Kubiliumi, gal niekas netikėjo, kad jo žodžiai taps kūnu.

Toliau Ed. Šulaitis rašo: "Daugelis gi gąsdino: 'Neik su velnių riešutais, nes ir krepšį prarasi, o riešutų tikrai neparsineši'. Tie, kurie pabigo, nei riešutų, nei nieko kito neparsinešė, o kiti — vis šį tą gero susilaukė".

Toliau jis vėl rašo: "Apie galimybę Vilniaus universitete su prof. Kubiliumi šiek tiek kalbėjau praėjusią vasarą, kuomet viešėjau jo prabangiuose namuose Vilniuje".

Prieš važiuodamas į okup. Lietuvą jau su dr. J. Kubiliumi maloniai susirašinėdavęs, o nuvykęs jo prabangiuose namuose padaręs bendrą nuotrauką, kuri patalpinta Nepr. Lietuvos Nr. 1225/70 m. Dabar jau lietuviškos spaudos puslapiuose Ed. Šulaitis nebesimato, tad gal jis jau "ši tą gero susilaukė"... Čia prie progos tik paminėjau Ed. Šulaitį, kaip Z. V. Rekašiaus bendramintį.

Apie puslaukinę tautelę

Dabar kiek susipažinę su Z. V. Rekašiaus asmeniu, žvilgtelkime į jo "Akiračiuose" atspaudintą vedamąjį: "Apie puslaukinę tautelę svieto pakrastyje". Straipsnį persispausdino mūsų Montrealyje leidžiama "Nepriklausoma Lietuva".

Straipsnis rašytas taip suktai ir rafinuotai, kad tik paviršutiniškai akimis permetus belieka klauptis prieš Z. V. Rekašių ant kelių ir mušantis į krūtinę pri-

spazinti, kad mes kalti, mes kalti, drauge Z. V. Rekašiau, mes kalti. Tik gaila, kad tas straipsnis taip suveltas, jog sunku paunktiui į jį atsakyti, nes visi tie išsigalvoti apie Lietuvą šmeižtai kartkartėmis kartojami ir kartojami.

Pirmiausia, skaitant Z. V. Rekašiaus straipsnį sunku įsivaizduoti, kad jis jį nuosirdžiai būtų rašęs, vadovaudamasis jo minimos anglės Mrs. Mary Delaney laišku. Jau pats straipsnio pavadinimas kažką slepia ir turi tam tikras užkulisinės mintis bei tikslus. Juk tą mažą Z. V. Rekašiaus minimą "puslaukinę tautelę" ne anglė Delaney "surašo", bet dr. Z. V. Rekašius. Jis tame savo straipsnyje tą anglę tiesiog piktnaudžia. Jis sudeda iš anglės laiško įvairiausių išsigalvojimų ir dar tokių, dėl kurių net pats susipurtė ir staiga sušunka: "Po šimtas perkūnų! Visko buvau skaitęs ir girdėjęs apie savo tautą, bet šitokių dalykų net nesapnavau. Ir todėl nebelieka nieko kito, kaip tik pasižiūrėti, kokia gi visos šitos kvailos istorijos istorija..."

Matyti, kad Z. V. Rekašius pats save baido ir pats savęs išsigąsta. Kad lietuvių tauta angliai atrodytų kokia "laukinė žmogėdrų" tautelė, jai ne mintis neateina. Ji savo laiske tik rašo, kaip rusai pavergia svetimas tautas, jas atskiria nuo viso civilizuo pasaulio, jas sugrąžina į primityvinį necivilizuotą žmogaus gyvenimą ir jas padaro vėl pusiau laukinėmis tautomis.

Taigi, Rekašiau, mūsų Lietuva buvo graži ir kultūringa tauta. Ji nebuvo aptverta nuo pasaulio jokiomis spygliuotomis vielomis bei mūro sienomis. Į ją, kas norėjo, galėjo laisvai atvažiuoti ir išvažiuoti. Niekas jokių turistų nepersiekiojo ir neklusninojo kur tu važiuoji ir ką veiksi. Bet kas ten darosi dabar, ar Rekašiui dar neaišku?

(Bus daugiau)

today's FUNNY

Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" used. Send yours to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

Vyriausybės sudarymas

Iš pirmosios bolševikų okupacijos Lietuvoje

2

O tuo metu raudonieji daliniai jau žygiavo Kauno gatvėmis, žalodami savo tankais gatvių meksfaltą. Nusiminusiu lietuviu minia verkė, džiūgavo vieni žydai, o jų moterys apmėtydavo raudonarmiečius gelėmis. Vakarų žydiškas jaunimas būriais slinko gatvėmis, dainuodamas rusiškai sovietiškas dainas, ir policija nedrįso jų sudrausti.

Lietuvių tarpe kilo baisiausias pasipiktinimas tokiu žydu elgesiu. "Ką jiems blogo yra padariusi Lietuva, kad jie taip džiūgauja, bolševikams mūsų kraštą okupuoti", girdėjosi kalbos.

Po šių įvykių praslinkus porai dienų, vėl vakarą, jau po vienuoliktos, man paskambino iš rusų atstovybės. Skambino Pozdniakovas, įgaliojtas Sovietų ministras Lietuvai, prašydamas tuojau atvykti atstovybėn. Atsakiau, kad jau vėlu, ir esu pasirengęs gulėti. Jei yra reikalas, pasistengsiu užteiti rytojau dieną. Bet Pozdniakovas primygtinai įkalbinėjo, kad reikalas skubus, ir kitai dienai jo atidėti negalima. Jis atsisiųs man savo automobilį.

Pagaliau sutikau ir pusei valandos praslinkus jau buvau Sovietų atstovybėje. Ten

mane sutiko pats Dekanozovas, kurį pirmą kartą pamatiau.

Supažindinę mane su Dekanozovu, Pozdniakovas pasiūlydavo, pareikšdamas, kad jis išsinais parūpinti užkandžių, nes spėjus kad mūsų pasikalbėjimas galis ilgai užtruktų.

Dekanozovas ėmė pasakoti, kad jis esąs tik nustebintas, bet ir užgautas prezidento A. Smetonos pasielgimo, ir panašaus žingsnio iš prezidento pusės, be abejo, niekas Maskvoje tikėtis negalėjo.

Atskridęs iš Maskvos lėktuvu, jis, Dekanozovas, net į savo atstovybę neuvažiavęs, nusiskubino į prezidentūrą ir buvo tiesiog parbloktas, kai ten sužinojo, kad Smetona jau pasitraukęs iš Lietuvos.

Jis čion atskridęs apsvaistytis skubių neatidėliotųjų klausimų eilės ryšium su pakeitusia padėtimi.

Maskva nuspraus, kaip nesupratęs ir jis tokio Lietuvos vyriausybės nepasitikėjimo. Juk Merkiui, vadinausi, ir prezidentui Smetonai gerai žinomas Sovietų Vyriausybės užtikrinimas, kad ji visai nemano pazeisti Lietuvos nepriklausomybės, kištis į jos vidaus reikalus ir kėsintis pakeisti vidaus santvarką.

Maskva tik buvo labai apgailestautinų įvykių priversta padidinti čia savo įgulas jų saugumo sumetimais ir geriausių porų apsaugoti Lietuvą nuo pavojiaus įsivelti į pasaulinį karą, jei ne savo noru, tai prievarta.

Aš pareikščiau abejojimą, kad Lietuvai

gestų pavojus išitraukti į karą. Kaimynė Latvija, kaip ir Lietuvos vyriausybė, buvo pareikšusi laikysisantis griežto neutraliteto, Lenkija jau sužlugdyta, Vokietija gi yra draugiškuose santykiuose su SSSR ir, be to, tokioje padėtyje, kad, be abejo, ji nesikėsintų mūsų prievartauti be SSSR vyriausybės žinios ir sutikimo.

— Mes su Vokietija tokie du draugai, kaip du alkani šunys, kurie sėlina į vieną kaulą, — nusijuokė Dekanozovas. — Šiandien teikiame jai pagalbą, bet tik tiek, kad ji neuždustų ir nepasimaugytų ankščiau, negu mums tai naudinga. Mūsų santykiai su vokiečiais nekokie — ir kuo jie pasibaigs. Tai jau kitas klausimas, kurio dabar geriau neliesime. Tikėkite, kad draugas Stalinas ir aš asmeniškai tik gero norime Lietuvai. Mudu nesergame rusų patriotiniu šovinizmu, gerbiame ir mėgstame lietuvių tautą, nes tarp jos ir gruzinų tautos likimo yra daug bendro. Mudu, gerai susipažinęs su jūsų praeitimi, žinome, kad šimtmečius kovojote, sulaukdamiesi vokiečių antplūdį ir rytus ir nelygioje kovoje laimėjote. Žinom, kad jūsų valstybės sienos ėjo į rytus nuo dabartinio Charkovo ir tik šimtą kilometrų buvo nuo Maskvos, o pietuose siekė Juodųjų jūrų. Kaip gali gruzinas negerbti tautos, kuri, nebūdama gausi, tik savo didvyrišku narsumu galėjo išugdyti žūbūtinuose karuose tokią galią pasipriešinti vakarams ir rytuose atstumti mongolus beveik iki Volgos. Visa tai kalbu įtikinti tamstą, kad draugas Stalinas

Lietuvos atžvilgiu neturi jokių paslėptų tikslų ir siekimų, vien tik nori apsaugoti ateityje jūsų kraštą nuo galimo vokiečių įsiveržimo, politinei padėčiai ir mūsų santykiams su jais pakitėjus. Ir ko mes turėtume siekti Lietuvoje? Esate žemdirbių kraštas, turite vieną tik tokių gėrybių, kuriomis ir Sovietų Sąjunga yra turtinga. Prišildysiu, kad mūsų manymu Lietuva — svarbus strateginis punktas, bet tas faktas kaip tik ir kelia iš vokiečių pusės agresijos prieš jus pavojų, nuo kurio norime jus apsaugoti.

Kaip galite spręsti iš mano kalbos, esu su jumis daugiau, negu atviras, stengiuosi nieko nuo jūsų nenuslėpti, kad supratę padėti galėtumėt su pasitikėjimu bendrauti su mumis savo krašto labui.

Man buvo labai sunku susikalbėti su einačiu dabar prezidento pareigas Merkiu ir jo patarėjais dėl būsimosios Lietuvos vyriausybės sudėties, — pasakojo Dekanozovas. — Mes norime, kad naujoje vyriausybėje dalyvautų tokie asmenys, kurie lojaliai vykdytų Lietuvos pasizadėjimus ir išpareigojimus ir neleistų pasikartoti įvykiams, dėl kurių Sovietų vyriausybė turėjo pakeisti savo santykius su trijų paskutinių Lietuvos vyriausybių nariais.

Tamsta naujoje vyriausybėje, dėl kurios sudėties pagaliau susitarta, esate numatytas užsienio reikalų ministru ir ministerio pirmininko pavaduotoju, — baigė savo kalbą Dekanozovas ir įteikė man būsimosios vyriausybės narių sąrašą.

Jame šalia visai man nežinomų asmenų suradau ir kelias pažįstamas pavardes:

a) Justas Paleckis, numatytas ministerio pirmininko viečiai užimti. Pažinojau jį, kaip mažų gabumų ir neaukštos inteligencijos asmenybę, liaudininkų pakraipos žmogų ir "Lietuvos Žinių" bendradarbį. Žinojau, kad jis buvo griežtai nusiteikęs tautininkų santvarkos atžvilgiu ir buvo jų vyriausybės persekiojamas, net ne kartą ištreniamas. Anksčiau buvo pasireiškęs neigiamu tarybinės (sovietinės) santvarkos įvertinimu ir tuo reikalu atspausdinęs knygą. Tiesa, pastaruoju laiku rodė veiklą, priešingą tuo atveju ankstyvesniam savo nusistatymui, bet jo draugiškus pareikšimus SSSR vyriausybės atžvilgiu, ryšium su Vilniaus grąžinimu Lietuvai, buvau laikęs neapgalvotais išsišokimais patriotiškai nusteikisio opozicionieriaus.

b) Mickis. Jis buvo numatytas užimti žemės ūkio ministerio vietą. Žinojau apie jį tiek, kad jis buvo kuklus žemės ūkio ministerijos valdininkas ir gan aktyvus (veiklus) tautininkų partijos narys.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštis

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį nuo 9 iki 12 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir šeštadienį tik susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso telefonai: HE 4-1815 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 12 val.
ryto. Ketvirtadienį ir šeštadienį nuo 9 iki 11 val.
ryto. Trečiadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 6-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį nuo 9 iki 12 val. vak.
šeštadienį ir sekmadienį uždaryta.
Val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Ba-
dai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 5-8. Seštadieniais 9-1
130 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 8-5084

help your
HEART FUND
help your HEART

ALBINAS SVETELA

PIRTIS PRIE UPELIO

(Tęsinys)

Pas mus taip jau pervien ne-
sijaukė. Kada ejo vyrai, tai vy-
rai, o kai moterys, tai jau jos.
Vyrai eidavo pirma ir jiems už-
tekdavo valandos nusikaitinti
ant plautų, nusivanoti, nusitrin-
ti vantomis vienas kitam nuga-
ras nusiprausti, apsišnekti.
Moterys pora valandų tai tik
pradžiai. Kai kada jos grįžda-
vo apie vidurnaktį. Kol jos ap-
sisturkėdavo, apsišnekdavo, ap-
šnekdavo visus ir visas, tiek
to laiko ir belikdavo. Jos nešda-
vos šarmo, daryto iš pelenų
plaukams trinkti, ajerų laišų,
jei vasara, o žiemą džiovintų pu-
palaiškių. Pirtis moterims, tai
beveik kaip atlydis, ir nors tai
vykdavo kiekvieną šeštadienį,
joms vistiek neatsibodavo.

Vyrai grįžę ne nebelaikydavo
pareinant moterų. Kas ten su
joms, gal iki aušros terlensis.
Jeigu būdavo šviežiaus alaus, tai
senasis paprašydavo atkniurvin-
ti pirmą statinaitę volę ir
prileisti asotį. Jeigu ne, tai bū-
davo gerai ir antrininkas. Po
pora stiklinių ir į lovą. Miego-
sim be sapno — sakydavo. O
vaikams atskirai: — dabar bal-
ti kaip sūriai, žiūrėkit, kad var-
nos nepagautų.

Pirtis tai pirtis, pati mažiaus-
ia sėdyboje trobelė. Bet rei-
kėjo žinoti kaip su ja apsieti.
Kaip iškūrenti pirtį, kad nuėjus

"nesumtyt galvos". O galvą su-
imdavo tuojau, kai neišskūrentę
kaip reikiant ir viduje pilna
smalkų. Senosiose pirtyse be ka-
mino, kur dūmai eidavo per
aukštį — lubose išpautą sky-
lę, nebuvo taip jau lengva. Bet
žmonės buvo patyrę: — patrau-
kė nosimi ir žino, ar galima ar
ne. Tad pravėdinim truputį.
Šeštadienio pavakary apimdavo
savotiška nuotaika. Kur pasi-
žvalgai, vis rūksta, mėlsta dū-
melis. Kūrenasi pirtys. Ir tuo-
jau pajunti niežėjimą nugaroje,
kur, jeigu vasara, tai purvo už-
sidėję per "ariamą kartą". Žie-
ma ne ką geriau, tik jau taip ne-
jauti po šiltais marškiniais ir
megstiniais.

Būdavo šitaip, kad vienas ar
kitas kaimynas dar nebuvo pa-
sistatęs pirties, arba senoji jau
buvo sukežusi. Tad naudodavo
pirtį bendrai. Vienas vieną, ki-
tas kitą šeštadienį kūrendavo.
Atvelka kaimynas porą glėbių
malų ir iškūrenta. Pripila ku-
bilą šalto vandens, o su karštu
jau patys apsirūpina.

Seniau taip ir darydavo, kol
pirtys buvo be kaminių. Bet pra-
dėjo pirtyse mūryti kaminius, ir
šis mažas pastatėlis pasidarė vi-
sai kultūringas ūkio statinys.
Kaminas tai kaminas, bet kros-
nis liko ta pati, sukranta iš ap-
valainių lauko riedulių. Tik iš-
sigudravojo žmonės vamzdį
įjungti į krosnį ir tokiu būdu
vandenį kubile sušildyti iki vi-
rimo. Berekėdavo prisipilti šal-
to vandens. Mūsų pirtys sumo-
dėnėjo, bet vistiek jos atlikdavo
tą pačią tarnybą. Pirtyse džio-
vindavo savyklą, bent jau tuose
kraštuose, kur buvo daromas
alus. Ant užly buvo įtaisyta tam
tikra dėžė, vadinama azyčia,
pro aukštį eidavo karštis kur
ant skersinių prikildavo kū-
lio šiaudų ir supildavo sudaigin-
tus miežius. Salyklas pirtyje
noktė išnokdavo. Tik susemė ir
veik į malūną, ir žiūrėk, kad per-
smulkiai nesumaltų. Iš tokio ge-
ro alaus nepadarysi.

Seniesiems kaimo trobesiams
nykstant, kur trobos vidury bū-
davo centrinis statinys — kamin-
as, kur virdavo ir rūkydavo,
darydavo alų, virdavo kiaušien-
s. Viena dalis, bent rūky-
mas, nusikėlė į pirtį. Pirtyje
rūkė skilandžius ir geriausias
dešras, kumpius ir lašinius paltis.
Iš tolo kvėpdavo, nors tu pa-
siusk. Kartą, ir tai buvo Kūčių
dieną, neiškenčiau ir nudžiūvau
pirtyje rūkomos dešros rinkė.
Kūčios, kaip ir Didysis Penktadi-
nis, sauso pasniko dienos. Kol
ateis ta Kūčių pasniko vakarie-
nė su grybeliais ir šližikais, gali
iš bado nuvesti. O jaunam to
kantrybės nedaug. Sutraškinau
motiniukės pagamintą rinkinę
dešrą, nusiploviau rankas ir
sniegą ir smagių smagiausių
pradėjau laukti Kūčių vakarie-
nės su grybais, su šližikais, su

aguonų pienu. Tegul ir eisiu
pirtį, bet kol eisiu, dar pagyven-
siu. Kąkada jaunystėje tie da-
lykai atrodė neįsivaizduojami
toli. Pirtis su pėkla buvo su-
rišta daugeliu atvejų. Pirtyje,
kaip žinote, visi pliki iki pasku-
tinio plauko. O kur jau plikas,
tai ir velnias čia pat. Vyrai tai
vyrai, kuo jie ten daug pasigirs,
apsižneka savo bėdas ir viskas. O
su moterim jau taip pigiai ne-
apsieisi. Reikėjo rasti šnekos
iki vidurnakčio. Ir jos surasda-
vo. Buvo toks tėvo bandinin-
kas Boleslovas, mūsų stačiai va-
dinamas Bolium, nekažinkoks
vyriokšlis, pasimetęs į kuprą ir
eidavo vienu šonu, beveik sker-
sui. Tik jam labai rūpėdavo mo-
terys pirtyje. Ir jis vis tals-
tydavo prie langelio pasižiūrė-
ti. Kartą senoji tvojio pilnu ki-
biru beveik verdančio vandens
ir nuplikino kaip paršą.

Į pirtį mes jau neidavome taip
paprastai. Vasarą, nieko daug
neištaisysi. Bet žiemą, tai tik
iš trobos išėisi su klumpėmis,
o paskui jas į rankas, ir dui ba-
sas. Per sniegą, per pusnis. Ko-
jos kaista, dega ir toks neišsa-
kytas malonumas. Nusimetei
priepirtį marškinius ir tuoj į
pusnį pasivolioti. Senieji draus-
davo, bet kas ten klausys? Juk
ir tie patys senieji vis apsiuk-
dami tvirtindavo, kad reikia už-
sigrūdinti, tada jokios ligos ne-
kibs. O kur kitur užsigrūdinsi,
jei ne apie pirtį? Būdavo, tel-
sybė, žmonių, kurie nebijo davo
šalčio. Vienas toks girdavosi,

kad jį mažą ištepe meškos tau-
pekla, bet kol eisiu, dar pagyven-
siu. Galbūt, nes jis jau lengvai ren-
davosi. Bet kur tu dabar sura-
si mešką?

Be vandens, be garo, be karš-
čio, pirtyje didelę reikšmę tu-
rėjo vanta. Kaip tu be vantos
pirtyje, Motiniukė ir sakys: —
neik į pirtį be vantos, kaip į kar-
čiama be markės. Vantas rišda-
vo iš žalių berželių šakų vasaros
vidury. Surišdavo ir sukabin-
davo po porą ant aukšto. Sudžiū-
vusias pamerkdavo į vandenį ir
uždėdavo ant krosnies, kad su-
sūstų. Tada, kaip šviežios. Apie
vantas visokių istorijų buvo pri-
šnekėta, kur ten jas ir bešpa-
sakosi.

Pirtis mūsų kraštuose buvo
būtinybė. Kas neturėdavo, tuos
kviesdavo. Pasiūsdavo vaiką, ir
tas turėdavo paprašyti: — pra-
šome ir pirtį, nuolankiai kviečia-
me ir meldžiame neatsisakyti.
Ir visi ateidavo. Tik mes nie-
kaip negalėdavo suprasti, ko-
dėl suvalkiečiai neturi pirties.
Visa Lietuva prausiasi ir mau-
dosi pirtyse, o Suvalkai ne. To-
kiais gudrais nešasi, o neturi
pirties. Vasarą tai upelyje ar
molkastėje gali apsitrinti, o kaip
žiemą?

Tai tiek apie pirtis.
(Pabaiga)

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

A. + A.

LEOKADIJAI VOSYLIENEI

mirus Lietuvoje, Vilniuje,
Jos sūnų Antaną Vosylių su šeima širdingai
užjaučiame ir kartu liūdime

Teofilija ir Juozas Ramoniai
Marija Banionienė
Sofija Puikionienė

A. + A.

SOPHIE BALTAS (BALTO)

Pagal tėvus Rutkauskaitė

Gyv. 7158 So. Fairfield Ave.

Mirė 1972 m. vasario mėn. 5 dieną, 4:00 val. po pietų, sulaukusi
78 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Judrėnų parap.,
Uzdvarių kaime.
Amerikoje išgyveno 59 metus.
Paliko nuliūdę: sūnus Clement, du anūkai Copral Bruce, J. M. Corp.
ir Thomas, brolienė Leona Baltas su šeima, pusbrolis Jonas Puleikis
su šeima, giminaičiai Wisconsine — Frank Drigotas ir Juozas Drigo-
tas su šeima, Anna Williams su šeima ir Willma Chambers su šeima ir
kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Buvo garbės narė Tėvų Marijonų Congr. ir Tėvų Jėzuitų rėmėja,
fundatorė Tėvų Pranciškonų, amžina narė Sv. Kazimiero seselių, Jo-
niškėlių ir Brighton Parko Moterų klubų.
Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.
Antradienį, vasario mėn. 8 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Gimimo P. Sv. Marijos parapijos bažnyčią, o po gedulingų
pamaldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Sophie Baltas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą
ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: Sūnus, anūkai ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

2 Metų Mirties Sukaktis

CHARLES YURECH

Gyv. 7227 So. California Ave., Chicagoje

Mirė 1970 metų vasario mėn. 7 dieną, sulaukęs 75 metų amžiaus.
Gimęs Latvijoje.
Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nuliūdę: žmona Mary ir dvi dukros — May Southerland
su šeima ir Mary Crawford, brolis Vladas Gužauskas su šeima, gy-
venantis Kanadoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Mūsų brangiam Charles Yurech pagerbti bus laikomos Š. Mišios
Jėzuitų koplyčioje, esančioje 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje, 1972
m. vasario mėn. 7 dieną, 7:30 val. ryto, ir vasario mėn. 8 dieną 7:00
val. ryto.
Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pa-
maldas.
Skiriu savo brangiam vyrui šiuos jautrius žodžius:
Prabėgo liūdnai metai, kai mus palikai,
Kai Tave prigludė tie šalti kapai.
Daug vilties turėjai su manim dar gyventi,
Bet ankstyvos mirties negalėjai išvengti.
Viskas, kas man liko — tik Tave gailėti
Ir ant Tavo kapo gėles padėti.
Nuliūdusi ŽMONA MARY

PICKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandov-
grūdasios gėlės ir vainikai anks-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENT) P.
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽNOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

VARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MASIŲ CIENA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1133-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

KĄ KITI RAŠO

Miškininkas P. Matulionis

Vadinamasis Lietuvos miškų tėvas, P. Matulionis, plačiai buvo paminėtas pereinamųjų metų Mokslas ir Gyvenimas žurnalo Nr. 10, psl. 26-28. Suminėta jo gimimo vieta, eitas mokslas, kurio tarnautas, kas rašyta.

Tarp kito, paminėta, kad Vieniūnėje Lietuvos miškų išpausdinta jo apysaka ir poema Rudenop. Jaunose dienose jis rašė eilėraščius, bet 1891 m. paliovė juos rašyti.

Jau 1885 m. jis kartu su Spuduliu leido žinių nešėją. Pažymio, kad tada jis bendradarbiavo ir kitoje spaudoje. Bet to straipsnio autorias doc. Algirdas Navasaitis ir Ričardas Žadeikis, nepažymi, kad tai buvo spaudos draudimo metai. O štai Amerikoje tada laisvai jauėjo laikraščiai.

Autoriai nutyli, o gal ir nežino, kodėl jo tarnybos vieta buvo Rusija, ir tik Lietuvos nepriklausomybės metais miškininkas P. Matulionis galėjo įsikurti Lietuvoje ir jai tarnauti.

Carinės Rusijos valdymo metais lietuviai, aukštąjį mokslą baigę, savo krašte valdiškos tarnybos negalėjo gauti. Tokie buvo skiriami Sibire, Kaukaze ar kitur, tik ne Lietuvoje. Išimty sudarė tik laisvos profesijos aukštąjį mokslą baigusieji lietuviai, kurie galėjo apsieiti be valdiškos tarnybos, kaip štai gydytojai, advokatai ir kiti kurie inžinieriai.

Miškininkas P. Matulionis pasirodė Lietuvoje tik 1905-1907

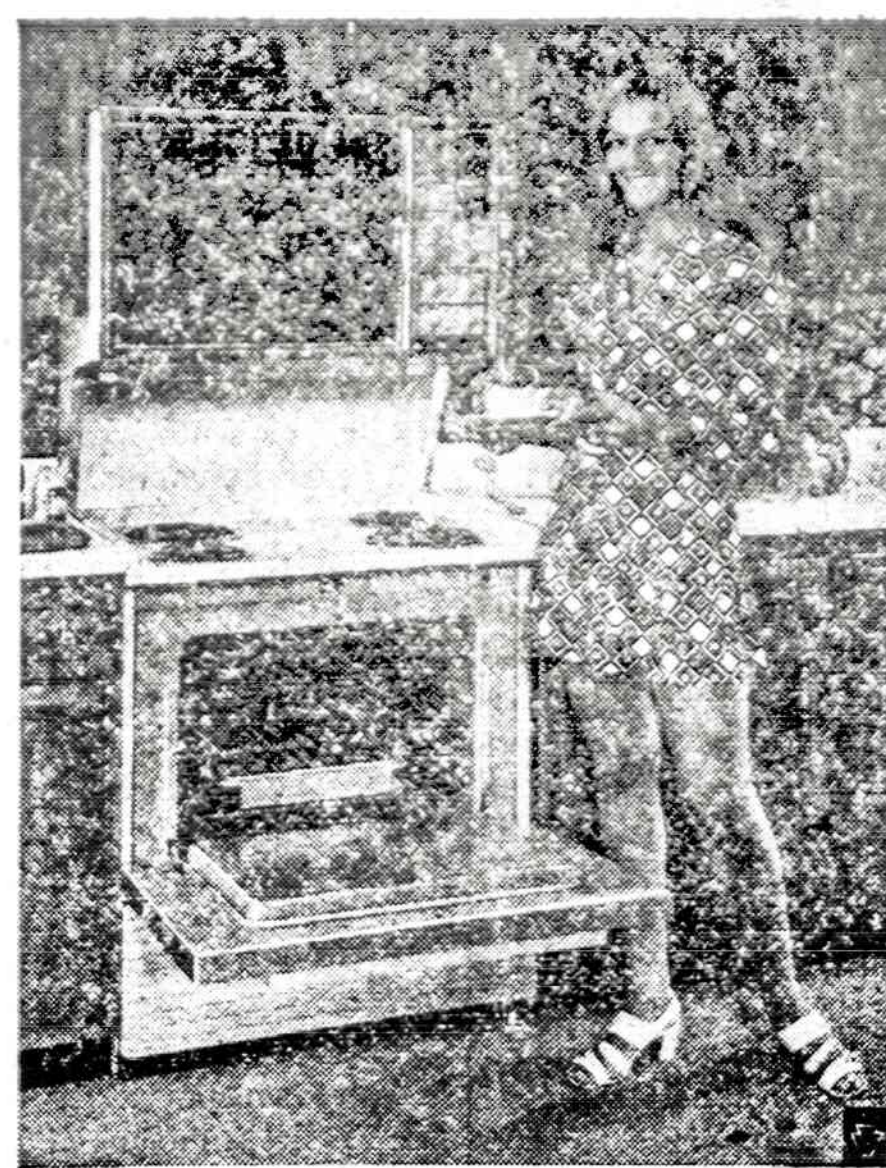
revoliuciniiais metais ir pasireiškė to meto revoliucinė veikla Lietuvoje.

Žemiau perspausdiname straipsnio pabaigą apie P. Matulionį. Mokslas ir Gyvenimas žurnale (psl. 28) štai kas parašyta:

Kai kurios prof. P. Matulionio keliamos mintys išliko aktualios ir dabar. Atsižvelgdamas į tai, kad carizmo metais Lietuvos miškai buvo gerokai nuvalinti, o taip pat pažymėdamas, kad "atvejines arba seklinės medžiapiūtės mūsų ūkiui... daugiau prietinka, kad šis medynų likvidavimo būdas yra tampriai surištas su savaimingu miško atželdimu ir miško auklėjimu", prof. Matulionis pabrėžia, kad "tolėnis miško ūkio moderninis žingnis — tai visiškai pašalinimas iš girių plynojo kirtimo".

Prof. P. Matulionis savo darbuose yra pabrėžęs, kad metiniam medienos naudojimui padidinti yra vienintelis teisingas būdas — ūkinėmis priemonėmis pakelti miško plotų produktyvumą ir išauginti didesnę kiekį medienos tame pačiame plote, nenaudojant kirtimo apyvartai metų skaičiaus. Jis neapsiribojė žinomų metinio miško naudojimo apimtys nustatymo metodu analize ir įvertinimu, bet, prisilaikydami nepertraukiamo miško naudojimo principu, pasiūlė savo originalų būdą.

Idomu pažymėti, kad jau tais laikais prof. P. Matulionis tvirtino, jog išsamiam miško pažinimui, jo augimo ir vystymosi

Kelvinator's new tri-level electric range with self-cleaning and continuous-cleaning ovens.

dėsningumams išaiškinti būtiną "pačių dirvą iš jos cheminių ir fizinių pusių žinoti ir tam dirvos derlingumo davinį išvesti". Dirvožemių aprašymui ir jų kokybės rodikliams jis pasiskyrė nemažą vietos savo originalioje, paprastoje ir iki šiol nenustojusioje vertės miškų tipologijos schemoje.

Įvertinant didelius prof. P. Matulionio nuopelnus mokslui, 1925 m. jis buvo išrinktas Suomijos Miškų mokslo draugijos garbės nariu, o 1929 m. Lietuvos universitetas jam suteikė garbės daktaro laipsnį.

1929 m., pablogėjus sveikatai, prof. P. Matulionis atsisakė Žemės ūkio akademijos rektoriaus pareigų ir išvyko į Kupiškį, o vėliau persikėlė pas dukterį Aleksandrą (netoli Šiaulių). Netgi būdamas silpnos sveikatos, jis nenustojė darbuotis miškininku labui — rašo knygą "Vadovas girininkams", kurios nebaigęs, 1932 m. kovo mėn. 15 d. mirė. Palaidotas Aleksandrijos kapinėse.

Atsidavusiu tarnavimu lietuvių liaudžiai, giliu humanizmu, pažangia literatūrine ir plačia moksline veikla prof. P. Matulionis yra tikrai daug nusipelnęs. Mūsų nuomone, naujosios Žemės ūkio akademijos miestelio teritorijoje galėtų rasti gražus kampelis pirmojo akademijos rektoriaus skulptūriniam biustui pastatyti, kuris galėtų būti atidengtas artėjančio akademijos 50-mečio proga. Galima būtų įsteigti P. Matulionio stipendiją gerai besimokančiam ir aktyviai dalyvaujančiam studentui mokslinės draugijos veikloje Miškų ūkio fakulteto studentui. Gal būtų, rastume ir kitų būdų šio daug pasidarbavusio mūsų krašto žmogaus atminimui įamžinti.

John Evans rodys filmus

Trečiadienį, vas. 9 d., 8 val. vak., Dariaus Girėno salėje.

Hot, home made yeast breads always have a special something, and Golden Sesame Buns are no exception.

Crisp and crunchy on the outside, light and airy on the inside, Golden Sesame Buns may tempt your dinner guests and family away from the main dish — they're that good! These chewy, crusty rolls — generously sprinkled with sweet, nutty, sesame seeds — taste best when served warm from the oven. Add lots of melting butter, jam, honey or peanut butter. But the rolls may also be baked in advance, frozen and reheated just before serving.

Be sure to use enriched flour for all your baking. Enrichment guarantees nutrients essential for good health: the B-vitamins, niacin, thiamine and riboflavin, plus the mineral, iron.

GOLDEN SESAME BUNS

24 rolls
6 1/2 to 7 1/2 cups enriched flour
1 package dry yeast
2 cups water
1/2 cup oil
1/2 cup sugar
1 tablespoon salt
2 eggs
Sesame seeds

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

SUPERVISORS WANTED

MALE OR FEMALE

MUST BE 18 YEARS OR OVER. Have large car, station wagon or van. Minimum 4 hrs. per evening and all day Sat. Able to supervise young boys (12-16 yrs.). Knowledge of Slavic language helpful but not necessary. Unlimited potential — \$150.00 per week and up.

If you are this person contact Mr. BOB DICKEY 4661 W. 120th St. (off Cicero) or phone 389-2390 between 11 A.M. & 3:30 P.M. interview.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Reikia

HOUSEKEEPER

General cleaning & laundry. 5 day week. Live in preferred. Must speak some English. References. Lincolnwood. 673-9190 Days.

Evenings & Weekends 282-4733.

FARMS FOR SALE

Okiai Pardavimui

CENTRAL WISCONSIN

BY OWNER

68-acre farm. New 3-bedroom ranch home. Small woods, springfed pond. Write in English. LEWIS DEEGAN, Rt. 2, GREENWOOD, WIS. 54437

Išgalėmis stengiasi padėti mulkinti svetur gyvenančius lietuvių ir pūsti Kremliaus propagandinę burbulą. Tuo atžvilgiu jį nukonkuruoja tik Kremliaus patsidavėlių Vilnis bei kiti komunistiniai laikraščiai.

Truputį keistoka iš Jono Valaičio pusės. Buvusiam neatlaidžiam tautininkui tapti nei šiuo, nei tuo...

Stasys Juškėnas

Vienybės redaktorių teisybę parąšė

Vienybės puslapiuose spausdinami jos redaktoriaus Jono Valaičio išpuodžiai iš rusų pavergtos mūsų ir mūsų tėvų tėvynės Lietuvos. Jis savo išpuodžiuose rašo, kad buvo susitikęs jį net baliavojęs su Gričiumi, Paleckiu, Baltušiu ir kitais. Iš aprašymų susidaro išpuodis, kad Lietuvoje visko yra, visko pilna, tik dar trūksta gulbės pieno.

Manau šiuo klausimu galima būtų ginčytis, nes kiti grįžę iš Lietuvos, kad ir neoficialiai lankydamiės tolimesnėse nuo Vilniaus ir Kauno vietovėse bei dieną kitą pabuvoję kolchozuose yra susidarę kitokią nuomonę, negu Jonas Valaitis. Šiuo klausimu ginčų nematau vesti. Bet vieną dalyką Valaitis teisingai parąšė. Tiesiog Lenino ordinu būtų vertas apdovanoti. Tarp kitko, štai ką jis rašo:

"Jie pasistengė amerikiečius svečius, ypač surištus su Vienybės, žinių gausumu nenuvilinti".

Aišku kaip diena. Iš jų pusės būtų didelė kiauylstė prideramai nepriimti Vienybės redaktoriaus. Vienybė visomis

Baltramiejus Kalvaitis ir Aleksas Viniautas prašomi atsiliepti

1933 metais abu suminėtieji išvykdami į Lietuvą paliko vienam patikėtiniui po penkių šimtų dolerių vertės paskolos laktą, igaliodami jį investuotą sumą išgauti. Laktus išdavusios bendrovės buvo bankroto eigoje ir kreditoriams išmokejo dalį paskolos laktų vertės tik 1942 metais. Bet karo metu ryšys su paskolos laktų savininkais nutrūko. Jei būtų žinomi Baltramiejus Kalvaitis ir Aleksas Viniautas adresai, jie tuojau galėtų atsiimti jiems priklausomas sumas.

Ieškomieji, arba juos žinantieji malonėkite rašyti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N. Y. 10024.

Čikaga iš automobilių surinko \$28,223,987.50

Chicago miesto klerko John Martin paskelbtu pranešimu, miesto valdyba per praėjusius 1971 metus iš 1,194,415 automobilių, sunkvežimių ir kitokių motorvežimių mokesčių surinko virš \$28 milijonų.

GERAS DARBELIS

— Ar tai tiesa, kad skautas kas dieną privalo padaryti kokį nors gerą darbėlį? — klausia Vytautas vyresnįjį brolių skautą Saulių.

— O taip, tai tikra tiesa. — Na, tai štai tau ir progaišgerk už mane man skirtus žuvis taukus.

TRUMPAI

— Antanas Jusas, kelių lietuviškų organizacijų valdybų narys ir Naujųjų korespondentas išvežtas į ligoninę. Veteranas staigiai blogai pasijuto.

— Kastytis Baublys išrinktas Anglijos lietuvių Jaunimo Metų komiteto pirmininku. Į komitetą įeina G. Valterytė, K.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Presidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

DIDELIS 2 BUTŲ MŪRAS
6 ir 7 kambariai su 1 1/2 vonios kambariais, karšto vandens šiluma, dujų, 2 mašinų mūro garažas, platus sklypas. Namai 30' x 70' dydžio arti Marquette Parko.
Mrs. RITNER, 434-4300
McKEY & POAGUE, INC.
3145 W. 63rd STREET

LAIMINGI NAMAI

TIKRAI 1 1/2 AUKSTO 2 butų mūras 20 metų, 2 auto garažas. Gazo baseboard šildymas. Gražus, sausas įrengtas beismantas. Marquette Parke. — \$35,000.

10 BUTŲ MŪRAS, apie \$14,500 nuomos, Marquette Parke. Kaina \$74,700. Investuokite pelningai ir saugiai.

12 METŲ 2 butų geriausias mūro namas. 2 atskiri šildymai, 2 auto garažas, pačiame Marquette Parke. — \$37,700.

SVIESUS 2 BUTŲ 11 metų mūras, naujas garažas su elektr. durim, azuol medis, alumi. langai, nauji karpetai, 2 radiant šildymai, sveiki oro vėsinčiai, sausas, aukštas beismantas, prie pat Marquette Parko. \$44,900.

DIDELIS 6 kambarių mūras. Modernus 2 auto garažas, kabinetų virtuvė, gazu šildymas. Puikus namas gyventi Marquette Parke. \$22,500.

2 BUTŲ MŪRAS arti bažnyčios ir mokyklų. 3 kamb. sausas beismantas, 2 auto garažas. \$29,000.

2 EMEŠ — 30 pėdų su garu prie pat parko. \$10,400.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJIS 2-ju butų gražus mūr. po 3 mieg., alumi. langai, karštu vandeniu šiluma, dujų, 2-ju autom. garažais. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MŪR, moderni virtuvė ir vonia, alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.

APYNAUJIS 1 1/2 aukšto mūr., alumi. langai, šiluma gazu, įrengtas rūšys, 2-ju autom. garažais. Marquette Parke. \$38,500.

GRAŽUS 4-BUTŲ mūr., alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garažas, Marquette Parke. \$52,000.

VIRŠ 50 PĖDŲ pločio, gražus kampinis sklypas. 2-ju butų namai, Oaklawn. Telraukite.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilų mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statybų ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuoju nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

Home Insurance Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, priitrusių darbininkų. Kalnos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5883

Anicetas Garbaciauskas, u.

Chicago Lietuvių Taryba šiais metais

VASARIO 16-TOS MINĖJIMĄ

ruošia vasario 20 dieną, sekmadienį,
2 val. po pietų

AUDITORIUM THEATRE

70 East Congress Street

Lietuvių tautos laisvės kovų sukaktį paminės Akademijs ir koncertu.

Akademijs pranešėjus šiomis dienomis paskelbsime, o koncerte giedos Chicago Lietuvių Operos Choras, Lietuvių Meno Ansamblys Dainava, gros pianistas Andrius Kuprevičius, dainuos solistės Gina Čapkauskienė ir Aldona Stempūdienė. Diriguos ir akompanuos maestro Aleksandras Kučinas.

Bilietai kainos tokios: nuo \$1.00, \$2.00, \$3.00, \$3.50 iki \$4.00.

Chicagoje iš anksto juos galima gauti Marginiuose.

Kviečia visus šiam minėjime dalyvauti

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nel vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užtekti "Naujienas", tai prašomas persiusti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštą, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga paslūsime.